

PEDAGÓGIAI PROGRAM

**FÉSZEK NÉMET NEMZETISÉGI ÓVODA
ÉS MINI BÖLCSŐDE**

**ZWEISPRACHIGER NATIONALITÄTEN-
KINDERGARTEN**

OM AZONOSÍTÓ: 202609

1. AZ ÓVODA ADATAI

Az óvoda hivatalos elnevezése:

Fészek Német Nemzetiségi Óvoda és Mini Bölcsőde

Zweisprachiger Nationalitätenkindergarten

Az óvoda működési helye:

Nagyesztergár, Radnóti Miklós u. 43.

Telefon: 88/ 419-836

E-mail: feszekovi1@gmail.com

Az óvoda fenntartója:

Nagyesztergár Község Önkormányzata

Óvodai csoportok és férőhelyek száma:

2 csoport 46 fő

Az óvoda csoportjai:

Manó csoport

Tódi csoport

Bölcsődei csoport és férőhelyek száma:

1 csoport 7 fő

A bölcsőde csoportja:

Picur csoport

BEMUTATKOZÁS

Óvodánk a Bakony fővárosának, Zircnek közvetlen közelében egy kis faluban található. Önkormányzat által fenntartott, önállóan gazdálkodó két óvodai és egy mini bölcsődei csoporttal működő intézmény.

Intézményünk 1982. augusztus 16-án nyitotta meg kapuit a kisgyermek számára a település centrumában található óvodának átalakított, egy addig szolgálati lakásként működő épületben.

1997-ben ünnepeltük óvodánk fennállásának 15. évfordulóját. Ekkor avattuk fel Hoffer Ildikó zirci keramikus művész kültéri domborművét.

2000-ben örömről már a nevünkben is megjelenhetett a német nemzetiségi nevelés. A Német Nemzetiségi Önkormányzat támogatásával névadó ünnepséget szerveztünk. Ez az esemény a település életében is fontos volt, hiszen jelenlétükkel megtiszteltek bennünket a megyei nemzetiségi képviselők, a település elöljárói és a partnerkapcsolataink képviselői. Erre a jeles napra varratott nemzetiségi táncruhában léptek fel óvodásaink.

Logóinkat a kerámia dombormű alapján Póda Károly festőművész akvarell technikával készítette el.

Nevelőtestületünk tagjai 1999 óta dolgoznak együtt a kialakult, egymást segítő, nyugodt légkörben. Bízunk abban, hogy egymást segítve fejlődünk, mindenkor a gyermekek érdekeit szem előtt tartva.

Az egy csoportos mini bölcsődénk a 2019/2020-s nevelési évben, a TOP.1.4.1-16 pályázat keretén belül került kialakításra.

Alapelvünk:

Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag óvodai élet megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyerekeknek.

Szem előtt kell tartanunk, hogy minden gyerek a saját képességei szerint, annak figyelembe vételével nevelhető, fejleszhető.

2. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

2.1 AZ ÓVODA SZEMÉLYI FELTÉTELEI

Az óvoda személyi feltételei átlagosnak mondhatók. A családi nevelést kiegészítve, az óvodáskorú gyermekek neveléséről a törvényi előírásnak megfelelően 4 fő óvodapedagógus 2 fő a nevelést közvetlen segítő dajka gondoskodik.

Óvodapedagógusaink közül ketten felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, ketten pedig főiskolai diplomával, ők a bajai Eötvös József Tanítóképző Főiskola német nemzetiségi szakán megszerezték a német nemzetiségi óvodapedagógus végzettséget is.

Dajkáink beiskolázása megtörtént, így szakképzett dajkák segítik oktató-nevelő munkánkat.

Egyéb, más munkakört betöltő személyünk nincs.

Az óvodapedagógusok attitűdje, stílusa

A nevelőmunka kulcsszereplőjeként mindenekelőtt a természetes, elfogadó, segítő viselkedésünkkel biztonságot, védelmet jelentünk a gyermekek számára.

A családi légkör megteremtésével harmóniát hozunk létre, melyben a segítőkészség kerül előtérbe. A tolerancia, a másság elfogadása fontos, különösen a szocializációs zavarral küzdő gyermekek esetében.

A különböző konfliktusok megoldásának módzatait társként mutatjuk be a gyerekeknek, de hagyjuk, hogy maguk oldják meg azokat. Mindezek mellett figyelünk arra, hogy lehetőleg senkit se érjen lelki vagy fizikai sérülés.

Az óvodapedagógusokkal szembeni elvárás a szakmai mutatókon túlmenően az az érzelmi többlet, ami pozitív kisugárzást ad gyerekek, felnőttek felé egyaránt. A szülők megítélése szerint is kiemelt hangsúlyt kap a nyitottság és a következetesség.

A nevelőtestület légköre szempontjából fontos, hogy döntésekben részt vegyen, megfelelő információval rendelkezzen és munkájában kellő önállósággal bírjon.

Elengedhetetlen feltétele a jól működő óvodának a megújulásra képes, folyamatos önképzésben, arculatnak megfelelően továbbképzésben részt vevő óvónő.

A csoportokban együtt dolgozni tudó óvodapedagógusok, a képzett, gyermekszerető dajka megfelelő háttér arra, mely biztosítja a gyerekek kettős nevelés nélküli harmonikus fejlődését.

A vezető szerepe az, hogy úgy irányítsa ezt a kis közösséget, hogy az a haladást előmozdítsa. Igyekezzen feltárni az eredményeket gátló tényezőket. A meglévő forrásokat közös erővel használjuk ki. A fejlesztő javaslatokat értékelje, adjon teret az ötletek, problémák felvetéséhez, megoldásához.

2.2 AZ ÓVODA TÁRGYI FELTÉTELEI

Az óvoda épülete korábban szolgálati lakásokként funkcionált. 1982-ben alakították át óvodává. Átépítéskor több szempontot figyelmen kívül hagytak, pl. a csoportszobák, öltözők és a vizesblokk egysége gyermekcsoportonként, a fektető ágyak tárolásának megoldását, a felnőttek öltözőjének, a nevelői irodának kialakítását.

A csoportszobák, a mosdók gyermekek létszámának megfelelő nagyságúak.

A két csoport öltözője egy térben található, amely kényelmes, esztétikus. A mosdóblokkokat 2012 őszén korszerűsítettük, amik így higiénikusabbá és esztétikusabbá váltak. A gyermekbútorzatot sikeres pályázat útján cseréltük ki.

A csoportszobák kialakításnál az óvodapedagógusok mindig figyelemmel kísérik a gyermekek életkorát, összetételét.

Alapítványunk egy sószoza létrehozását támogatta, ami a gyermekek egészségmegőrzését segíti.

Bölcsődei foglalkoztató szobát, mosdót, öltözőt a korábbi konyha, logopédia és szertár átalakításával hozták létre.

Az óvodapedagógusok a dajkákkal együtt a fektető - tárolóban öltöznek.

Az óvoda épületének komfortfokozata jó, a nyílászárók cseréje, külső hőszigetelés megtörtént.

Udvarunk fekvése kellemes, jó adottságokkal rendelkezik. A tájba illő udvari játékok telepítését megkezdtük. A gyerekek által is használható víznyerő hely kialakítását tervezzük. Az aszfaltos területünk csapadékosabb időjárás esetén is használható. Ott alakítottuk ki a közlekedési tanpályánkat.

Az udvari játékok megfelelő tárolási lehetőségét keressük.

Az óvodának a program céljaihoz rendelt eszközrendszere

A nevelőmunkát segítő játékok és egyéb eszközök

Az intézményi költségvetésből vásárolt játékok, eszközök, játékbútorok megfelelő szinten vannak:

- különféle játékformák eszközei változatosan állnak rendelkezésünkre, különösen a szerep- és konstruáló játékokhoz
- a csoportokban használható mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő alapjátékokat, eszközöket beszereztük
- az anyanyelvi fejlesztést, kommunikációs képességek fejlesztésének eszközeit a könyvek, bábok, szerepjátékok eszközei biztosítják
- ének, zene foglalkozások eszközei az ORFF hangszereknek köszönhetően mennyiségben és minőségben is kiválóak
- értelmi képességeket fejlesztő anyagok, eszközök tekintetében az óvodapedagógusok kreativitásának köszönhetően nagy a választékunk
- a rajzolás, festés, mintázás, kézimunka tevékenységet fejlesztő eszközök beszerzése folyamatos, igény szerint biztosított
- természeti-, emberi-, tárgyi környezet megismerését elősegítő eszközök, anyagok beszerzését a gyermekek érdeklődési körének is megfelelően bővítjük
- munka jellegű tevékenységek eszközei közül a kerti munkákhoz szükséges eszközök beszerzés alatt vannak
- az udvari játékok bővítéséhez jelentős anyagi támogatásra van szükségünk.
- nemzetiségi nyelv megismeréséhez szükséges játékok, eszközök tekintetében:
Szakkönyvek, módszertani kiadványok megfelelő mennyiségben és minőségben állnak rendelkezésünkre. Saját készítésű bábok, jelmezek segítik a bábozást, dramaturgiai játékaikat. Saját készítésű lapozgatók, kártyák a nyelv elsajátításában jelentős szerepet töltenek be. Fellépéseinkhez igényes táncruhákat varrattunk.

A nevelőmunkát segítő egyéb eszközök:

A legfontosabb eszközök rendelkezésünkre állnak. Az IKT rendszeres használatához viszont hálózati fejlesztésre van szükségünk.

3. INTÉZMÉNYÜNK FUNKCIÓI ÉS CÉLJA

3.1 INTÉZMÉNYÜNK FUNKCIÓI

- óvó-védő
- szociális
- nevelő-személyiségfejlesztő
- nemzetiségi nevelés

3.2 INTÉZMÉNYÜNK CÉLJA

Az óvodások nyugodt, élménygazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése, a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatása, életkori és egyéni sajátosságok figyelembe vételével.

A sokoldalú képességfejlesztéssel gyermeki személyiség kibontakozása, fejlődésének biztosítása, elősegítése.

A gyermekek és a művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.

Az óvodánk célja a - családi nevelést kiegészítve - gyermekközpontú óvodai élet megteremtése, a hátrányok csökkentése.

A gyermekeknek derűs, szeretetteljes tevékenységre ösztönző környezet biztosítása.

Általános nevelési feladatok

- Az erkölcsi-szociális érzelmek alakítása.
- Érzelmi biztonságot nyújtó közvetlen, szeretetteljes, nyugodt családi légkör megteremtése.
- Olyan óvodai élet megszervezése, melyben sok a közös élmény. Ezek erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint pl. együttérzés, segítőkészség, szabálytartás, igazmondás, stb.
- A mindennapi testi-lelki edzés lehetőségének biztosítása.
- A gyermekek társas kapcsolataiban a pozitív érzelmi töltés segítése.
- Önmaguk, mások szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére nevelés.
- A szociális érzékenység kialakulása, a másság elfogadására nevelés.

Nemzetiségi tartalom

- A nemzeti identitás kialakítása, erősítése.

Esztétikai érzelmek kialakítása

- Egyéni igények figyelembevételével esztétikus, higiénikus gondozás biztosítása. Harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- Az egészséges, esztétikus környezet biztosítása. Az ízlésformálás jelenjen meg a természetben, tárgyi-társadalmi környezetben egyaránt.
- A művészeti tevékenységekben jelenjenek meg a rácsodálkozási élmények.
- Legyenek képesek a tárgyi, emberi, természeti környezetben észrevenni a szépet és a csúnyát.
- Gondoskodjanak a természeti kincseinkről (közvetlen környezetünkről).

Nemzetiségi tartalom

- Jelenjen meg a nemzetiségi kultúra iránti érzékenység, nyitottság.

Az intellektuális érzelmek alakítása

- A gyermekek utánzási kedve, kíváncsisága fejlessze az értelmi képességeket, különös tekintettel a kreativitásra.
- A tevékenység során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, ismeretek emlékezetben tartását.
- A meghitt beszélgetések erősítsék a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélőkedvét.
- Érzelmi alapigények biztosítása:- biztonság-, szeretet-, védettség érzet.

Nemzetiségi tartalom

- Törekszünk a fent említettek megvalósítására a nemzetiség nyelvén is.

4. NÉMET NEMZETISÉGI NEVELÉS

A nemzetiségi óvodai nevelést biztosító óvoda az Óvodai nevelés országos alapprogramja, valamint a Nemzetiségi óvodai nevelés alapelvei figyelembevételével készíti és fogadja el pedagógiai programját.

Intézményünkben a nevelési forma: nemzetiségi nevelést folytató kétnyelvű óvoda.

Az óvoda mindkét nyelv, a nemzetiség nyelve és a magyar nyelv fejlesztését szolgálja. Az óvodai élet tevékenységi formáiban a két nyelv használata érvényesül, a hangsúly a nemzetiségi nyelv fejlesztésén van, amely az óvodai nevelési év első hónapjában az érintett gyermekek nyelvismerete vonatkozásában végzett felmérés adataira épül.

A nemzetiségi óvodai nevelés az óvodás korú gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségének megfelelően a nemzetiség nyelvének és kultúrájának megismerését és elsajátítását, a kulturális hagyományok átörökítését és fejlesztését szolgálja.

A nemzetiségi nevelés célja és feladata, hogy

- biztosítson anyanyelvi környezetet a gyermekek számára,
- ápolja és fejlessze a nemzetiségi életmódhoz, kultúrához kötődő hagyományokat és szokásokat,
- készítse fel a gyermeket a nemzetiségi nyelv iskolai tanulására,
- segítse a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.

A nemzetiségi kultúrkincsből és az anyanemzet kultúrájából (irodalom, zene, népi játék) tudatosan felépített tematika segítségével változatos módon szervezi meg a nyelvelsajátítást. A kialakult nyelvi szituációk függvényében, a természetes nyelvtanulási eljárásnak megfelelően rugalmasan alakítja csoportjainak heti- és napirendjét.

A nemzetiségi nevelést folytató óvodában törekedni kell arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságának megteremtése mellett - figyelembe véve a gyermek nyelvismeretét - minél teljesebbé váljon a nyelvelsajátítás, ami a nemzetiség nyelvén folyó kommunikációs helyzetekkel az utánzáson alapul.

Az óvoda környezete tükrözze a nemzetiség kultúráját, a nemzetiség életmódját, szokásait, hagyományait és tárgyi emlékeit.

4.1. A NEMZETISÉGI ÓVODAI NEVELÉS MEGSZERVEZÉSE

A nemzetiségi óvodai nevelés a gyermek óvodába lépésétől az iskola megkezdéséig tart. A német nemzetiségi nevelés óvodai nevelésünk teljes egészét átszövi, figyelembe véve a gyermekek életkori sajátosságait és egyéni fejlettségét.

Az óvodai nevelésünk magába foglalja a nemzetiségi hagyományok, szokások megismerését továbbörökítését, valamint a nemzetiségi identitás megalapozását és fejlesztését.

A nevelő munkánkat kiegészíti a családdal (szülőkkal, nagyszülőkkal), a nemzetiségi intézményekkel, szervezetekkel való együttműködés, különösen a gyermekek nyelvi kultúrájának fejlesztése, hagyományápolás és a nemzetiségi identitástudat megalapozása és fejlesztése terén.

A gyermeki kíváncsiságra építve közvetítjük a nyelvi kultúrát, változatos gyakorlati lehetőséget biztosítunk az ismeretek játékos formában történő elsajátításához.

Az átörökítés a generációk között sajnos megszakadt, gyermekeik (ha meg is értik) már nem használják, a többgenerációs szinten pedig szinte idegen nyelvként találkoznak a gyermekek a nemzetiségi nyelvvel – nagyszüleik, dédszüleik anyanyelvével. Ennek a szakadéknak a kitöltését intézményünk segíti.

A német nemzetiségi nevelésen belül a kétnyelvű nevelést valósítjuk meg.

Munkánk során kapcsolatot tartunk a helyi Német Nemzetiségi Önkormányzattal, a helyi Német Nemzetiségi Körrel, a MNOÖ Regionális Iroda Veszprém munkatársaival továbbá a Veszprém megyei német nemzetiségi óvodákkal.

4.2. A NEMZETISÉGI ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI ÉS MÓDSZEREI

- Harmonikus légkör kialakításával alapozza meg a nyelvi tartalmak közvetítését. A nemzetiségi óvodapedagógus már az óvodába lépés pillanatától németül beszél a gyermekekhez, eleinte csak egy-egy szóval, később egy-egy tőmondatban. Az ismeretek bővítésének alapfeltétele a gyermek aktuális fejlettségi szintje.
- A német nemzetiségi tevékenységek anyagát magyar nyelvű tevékenységekre építi, párhuzamos tervezéssel a német nyelv megismertetése, megszerettetése érdekében. Éves munkatervünkben az évszakokhoz, ünnepekhez, jeles napokhoz, valamint a település hagyományaihoz igazítjuk a német nyelv megismertetését. A kifejezések,

tőmondatok, szójátékok bevése észrevétlenül történik. A nyelvi nevelés csak cselekvéshez kötöten valósulhat meg.

- A nemzetiségi óvodapedagógusok a rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekben biztosítják az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást. A gyermeket életkori sajátosságainak megfelelő módon motiválják és aktivitásra készítik a kommunikációs helyzetben. A nyelvi hibákat tudatosítás nélkül, példanyújtással javítják. A nyelvi kommunikációs készség megalapozása biztosítja a későbbi nyelv tanulási kedv felkeltését.
- Az érzelmi nevelés területén az identitástudat kialakításának, a máság megismerésében és elfogadásában is kihasználják a nyelv és a nemzetiségi kultúra kínálta lehetőségeket.
- Az érdeklődés felkeltéséhez tárgyi eszközöket is használnak. Az aktuális témaköröket változatos módszerekkel, szemléltetőeszközökkel dolgozzák fel.
- A játék egy speciális formája a tanulásnak, mivel a gyermekeink legfőbb tevékenysége. Gyakorló játék során, szabályjátékok során (pl. memória) gyakorolják a szavak helyes kiejtését. A játékon keresztül szerettethetik meg és közvetíthetik értéként a nemzetiségi nyelvhasználatot.
- Kihasználják a mindennapi tevékenységek, játéksituációk kínálta lehetőséget a nyelvi helyzetek teremtésére.
- Elegendő időt hagynak a gyermekek megnyilatkozásaihoz, nem siettetik őket, fontos, hogy jól érezzék magukat, sikerélményük legyen.
- A nemzetiségi táncok gyűjtése, közvetítése, elsajátítása része az óvodai nevelésünknek. Ünnepekre, kiemelt programokra felkészíti a gyerekeket és fellépésükkel képviselik óvodánkat ezzel is tovább örökítve a hagyományainkat.
- Sok lehetőséget biztosítanak a hagyományápolásra. A hagyományörzésünk hassza át a teljes nevelési folyamatot, mert így az a gyermek személyiségét gazdagítja, beépül a gyermekek és a felnőttek teljes tevékenységrendszerébe és kiteljesíti a családokkal való együttműködést. A nemzetiségi kultúra ápolása, a helyi környezet értékeinek, hagyományainak megismertetése, megszerettetése fontos számunkra. Tárgyi emlékek összegyűjtése és megismertetése a gyerekekkel (régii paraszti munkákhoz, napi tevékenységekhez használt eszközök és a hozzátartozó kellékek, ünnepek, viseletek) helyi falumúzeum látogatás keretében is.

- Fontos, hogy nemzetiségi nevelésben részt vevő óvodapedagógusok részt vegyenek a régió nemzetiségi óvodáival való partnerkapcsolat fenntartásában.

4.3. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

- A gyermekekben kialakul a pozitív érzelmi viszony a német nemzetiség kultúrája és nyelve iránt.
- Életkoruknak és egyéni képességeiknek megfelelően rendelkeznek olyan szókinccsel, amely lehetővé teszi, hogy a megszerzett ismereteiket német nyelven tudják közvetíteni.
- A gyermekek képesek a kommunikációs helyzetnek megfelelően viselkedni (egyszerű kérdések megértése, kérések teljesítése, válaszadó szerepének betöltése).
- Nagy számban ismernek német nyelvű, ill. a német nemzetiség kultúrájából merített dalokat, verseket, mondókákat, meséket, táncokat és játékokat.
- Egyéni képességeiknek megfelelő mennyiségű passzív szókinccsel rendelkeznek.
- Ismernek néhány helyi német nemzetiségi szokást, hagyományt, tisztelik és becsülik őket.

4.4. DEUTSCHE NATIONALITÄTEN ERZIEHUNG

Der Nationalitäten Kindergarten, sichert die Erziehung im Kindergarten sowie die Grundsätze der Kindererziehung und bereitet sein pädagogisches Programm unter Berücksichtigung der Grundsätze der Nationalitäten Kindergarten-erziehung vor und nimmt es an.

Die Form der Bildung in unserer Einrichtung: zweisprachiger Kindergarten.

Der Kindergarten dient der Entwicklung beider Sprachen, der Sprache der Nationalität und der ungarischen Sprache. Der Gebrauch der beiden Sprachen herrscht in den Aktivitätsformen des Kindergartenlebens vor, der Schwerpunkt liegt auf der Entwicklung der deutschen Sprache, basierend auf Daten aus einer Umfrage zu den Sprachkenntnissen der betroffenen Kinder im ersten Monat des Kindergartens.

Die Nationalitäten Kindererziehung basiert auf den Altersmerkmalen von Vorschulkindern und Erlernen der Sprache und Kultur der Nationalität entsprechend ihrer individuellen Kenntnisse und die Weitergabe und Entwicklung kultureller Traditionen.

Das Ziel und die Aufgabe der Nationalitäten Bildung ist es

- Bereitstellung einer muttersprachlichen Umgebung für Kinder,
- Pflege und Entwicklung der Traditionen und Bräuche in Bezug auf die Nationalitäten Lebensweise und Kultur,
- das Kind auf das Erlernen der deutsche Sprache in der Schule vorbereiten,
- Unterstützung bei der Bildung und Entwicklung der Nationalitäten Identität.

Aus dem kulturellen Schatz der Nationalität und der Kultur des Mutterlandes (Literatur, Musik, Volksspiele) organisiert es den Spracherwerb auf vielfältige Weise anhand bewusst strukturierter Themen. Abhängig von den Sprachsituationen gestaltet es die Wochen und Tagesordnung seiner Gruppen flexibel nach dem Lernprozess der natürlichen Sprache.

In einem Kindergarten mit Nationalitäten Bildung sollten Anstrengungen unternommen werden, dass zusätzlich zur Schaffung emotionaler Sicherheit für Kinder – unter Berücksichtigung der Sprachkenntnisse des Kindes – je voller der Spracherwerb, die auf Nachahmung mit Kommunikationssituationen in der Sprache der Nationalität basiert.

Das Umfeld des Kindergartens sollte die Kultur der Nationalität widerspiegeln, die Lebensweise der Nationalität, Bräuche, Traditionen und materielle Erinnerungen.

4.5.ORGANISATION DER NATIONALITÄTEN KINDERGARTENBILDUNG

Die Nationalitäten Kindergartenerziehung dauert vom Eintritt eines Kindes in den Kindergarten bis zum Schulbeginn. Die deutsche Nationalitätenerziehung verwebt die gesamte Vorschulerziehung unter Berücksichtigung der Altersspezifikationen und der individuellen Entwicklung der Kinder.

Unsere Vorschulerziehung umfasst die Weitergabe des Wissens über—Nationalitäten Traditionen und Bräuche sowie die Grundlage und Entwicklung der Nationalitäten Identität.

Unsere Bildungsarbeit wird durch die Zusammenarbeit mit der Familie (Eltern, Großeltern), n Nationalitäten Institutionen und Organisationen ergänzt, insbesondere im Bereich der Entwicklung der Sprachkultur von Kindern, der Pflege von Traditionen und der Schaffung und Entwicklung eines Gefühls der Nationalitäten Identität.

Aufbauend auf der Neugier der Kinder vermitteln wir die Sprachkultur und bieten eine Vielzahl praktischer Möglichkeiten, um spielerisches Wissen zu erwerben.

Die Übertragung zwischen den Generationen wurde leider unterbrochen, ihre Kinder (wenn sie es verstehen) verwenden sie nicht mehr, sondern auf der Ebene mehrerer Generationen begegnen Kinder der Sprache der Nationalität fast als Fremdsprache - der Muttersprache ihrer Großeltern, Urgroßeltern. Unser Kindergarten hilft diese Lücke zu schließen.

Im Rahmen der deutschen n Nationalitäten Bildung führen wir zweisprachigen Unterricht durch.

In unserer Arbeit stehen wir in Kontakt mit der örtlichen deutschen Nationalitätenselbstverwaltung, dem örtlichen deutschen Nationalitätenkreis, Ungarische Nationale Behörde für deutsche in Ungarn (MNOÖ) – Regionalbüro Wesprim sowie mit den Kollegen in den Nationalitätenkindergarten des Landeskreises Wesprim.

4.6.AUFGABEN UND METHODEN DER NATIONALITÄTEN KINDERGÄRTNERIN

- Schaffung einer harmonischen Atmosphäre für die Übermittlung sprachlicher Inhalte. Die Nationalitäten Kindergärtnerin spricht ab dem Moment des Eintritts in den Kindergarten deutsch mit den Kindern, zunächst nur in einem Wort, später in einem Satz. Grundvoraussetzung für die Erweiterung des Wissens ist der aktuelle Entwicklungsstand des Kindes.
- Es baut das Material der Aktivitäten der deutschen Nationalität auf Aktivitäten in ungarischer Sprache auf, mit paralleler Planung, um die deutsche Sprache kennenzulernen und sich in sie beliebt zu machen. In unserem jährlichen Arbeitsplan passen wir die Einführung der deutschen Sprache an die Jahreszeiten, Feiertage und

die Traditionen der Siedlung an. Sätze, Wortspiele werden unbemerkt eingraviert. Sprachunterricht kann nur durch Handeln realisiert werden.

- Nationalitäten Kindergärtnerinnen bieten in regelmäßigen wiederkehrenden Kommunikationssituationen, einen nachahmungsbasierten Spracherwerb an. Die Kinder werden motiviert und werden in der Kommunikationssituation entsprechend ihren Altersmerkmalen aktiv. Sprachfehler werden ohne Bewusstsein anhand von Beispielen korrigiert. Die Grundlage der Sprachkommunikationsfähigkeiten sorgt für die Erregung des Sprachenlernens.
- Im Bereich der emotionalen Bildung werden die Möglichkeiten der Sprache und der Nationalitätenkultur auch für die Identitätsbildung sowie das Wissen und die Möglichkeiten, die die-Nationalitätenkultur bietet.
- Die Interessen werden auch geweckt durch sachliche Mittel (Gegenstände). Die aktuellen Themen werden mit verschiedenen Methoden und Illustrationswerkzeugen bearbeitet.
- Spielen ist eine besondere Form des Lernens, da es die Hauptaktivität unserer Kinder ist. Während eines Übungsspiels, während Regelspielen (z.B. Memoria Spiel) wird die korrekte Aussprache von Wörtern geübt. Durch das Spiel können sie den Gebrauch der Landessprache als Wert lieben und vermitteln.
- Sie nutzen die Möglichkeiten alltäglicher Aktivitäten und Spielsituationen um Sprachsituationen zu schaffen.
- Sie lassen genügend Zeit für die Aussagen der Kinder, sie haben es nicht eilig, es ist wichtig, dass sie sich gut fühlen und ein Gefühl des Erfolges haben.
- Das Sammeln, Übertragen und Erwerben von Nationalitätentänzen ist Teil unserer Kindergartenerziehung. Es bereitet Kinder auf Ferien und spezielle Programme vor und sie repräsentieren unseren Kindergarten mit ihrer Leistung und erben so unsere Traditionen weiter.

- Sie bieten viele Möglichkeiten die Tradition zu pflegen. Unsere Bewahrung von Traditionen durchdringt den gesamten Bildungsprozess, weil sie auf diese Weise die Persönlichkeit des Kindes bereichert es integriert sich in das gesamte Spektrum der Aktivitäten von Kindern, Erwachsenen und vervollständigt die Zusammenarbeit mit Familien. Die Förderung der Nationalitätenkultur, der Werte der lokalen Umwelt, das Kennenlernen und Lieben seiner Traditionen ist uns wichtig. Wir sammeln materielle Erinnerungen und stellen den Kindern vor (Werkzeuge für alte Bauernarbeiten, tägliche Aktivitäten und damit verbundene Vorräte, Feiertage, Kostüme) auch im Rahmen eines Besuches in einem örtlichen Dorfmuseum.
- Es ist wichtig, dass Kindergärtnerinnen, die an der Nationalitätenbildung beteiligt sind, Partnerschaften mit Nationalitätenkindergärten in der Region zu pflegen.

4.7.MERKMALE DER ENTWICKLUNG AM ENDE DER KINDERGARTENZEIT

- Kinder entwickeln eine positive emotionale Einstellung zur Kultur und Sprache der deutschen Nationalität gegenüber.
- Ihren Lebensalter und ihren individuellen Fähigkeiten angemessenen Wortschatz verfügen, dadurch kann das erworbene Wissen auf Deutsch vermittelt werden.
- Die Kinder können sich entsprechend der Kommunikationssituation verhalten (einfache Fragen verstehen, Anfragen erfüllen, als Übermittler die Rolle übernehmen).
- Sie kennen eine große Anzahl deutschsprachiger Lieder, Gedichte, Reime, Erzählungen, Tänze und Spiele aus der Kultur der deutschen Nationalität.
- Sie verfügen über einen passiven Wortschatz, der ihren individuellen Fähigkeiten entspricht.
- Sie kennen einige lokale deutsche Bräuche und Traditionen, die werden respektiert und geschätzt.

5. A NEVELÉS KERETEI

5.1 EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD KIALAKÍTÁSA

Feladatunk:

- gyerekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése
- gyerekek egészségének védelme, edzése, óvása
- az egészséges életmód, egészségmegőrzés szokásainak kialakítása
- gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása

5.1.1 Gyerekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése

A testi szükségletek kielégítése alapozza meg a jó közérzetet. Alapvető feltétele a jó komfortérzet biztosítása, a gondozáshoz szükséges bensőséges gyermek - felnőtt kapcsolat. A helyes napirend az egészséges életmódot szolgálja, ebben az étkezés, alvás, szabad levegőn tartózkodás, tisztálkodás és a sok játék életkornak megfelelő aránya különösen fontos.

Az óvodapedagógus a fokozatosság betartása mellett törekedjen arra, hogy a gyerekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségletüket. Az egy csoportban dolgozó felnőttek állapodjanak meg a szükségleteket kielégítő szokások menetében.

Az étkezési kultúra kialakításában is fontos a felnőttek példamutatása. A gyermekeket nem erőltetjük az ételek elfogyasztására, de ösztönözzük őket azok kóstolására. A nap bármely időszakában ihatnak.

Tisztálkodáshoz mindenkinek elegendő, jellel ellátott eszköz áll rendelkezésre. A higiénés szabályok betartására már az óvodába érkező gyerekeket is fokozatosan szoktassuk, hogy az nagycsoportos korukra beidegződjék (zsebkeendő használata, szükség esetén kézmosás, stb.).

A napi néhány perces szervezett mozgásos tevékenység jól szolgálja a gyermekek mozgáskoordinációját, mozgáshoz való igényét.

A gyermekek alvásigényének egy részét az óvodában elégítik ki. Fontos a lefekvés, elalvás előtti alapos szellőztetés. A mindennapi, elalvás előtti mese, altató dúdolása elengedhetetlen. Ugyanilyen fontos a csend, nyugalom biztosítása. A folyamatosan ébredező gyermekek az ágyban, csendesen várják társuk ébredését.

5.1.2 Gyerekek egészségének védelme, edzettségük biztosítása

Az óvás - védés nem csak a gyermekekre, hanem kiterjed az óvodai környezet egészére.

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással gondozza a felnőtt mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek. A megbetegedett gyermek szüleit mielőbb értesítjük.

A 3-4 éves gyermekeknél gyakrabban előfordul, hogy alvás alatt bepisilnek. A felnőttek óvakodjanak a megszegyenyítéstől.

A gyermekek egészségét a lehető legtöbb szabadban tartózkodással biztosítjuk. Edzési lehetőség a kerékpározás, futás, mászás, a téli időszakban a csúszkálás. A szervezett edzések időtartama maximum 10-20 perc. A kondicionáló mozgások igazi felfrissülést jelentenek a gyerekeknek.

5.1.3 Gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása

Az óvoda feltételrendszere befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának szintjét. Fontos, hogy az időjárás figyelembe vételével a lehető legtöbbet tartózkodjunk az udvaron. Mivel udvarunk szélvédett helyen van, így a hűvös, szelesebb napokon is biztosítani tudjuk a napi minimum fél óras szabad levegőn tartózkodást. Mindkét csoport mindenhol játszhat, nincsenek csoportonként felosztott területek. A bölcsődés korosztályú gyerekek számára is biztonságos játszótér alakítunk ki.

A csoportszobákban az otthonosság uralkodik, ez a gyermekek jó közérzetének biztosítása érdekében fontos. Alkalmassak a szabad játékra, tevékenységek végzésére, az étkezésre, alvásra.

A csoportszobákban vannak elkülönített csoportszoba részek, ahol különböző játéktevékenységeket végezhetnek a gyerekek. A gyermekek gyűjteményének, amit séták, kirándulások alkalmával gyűjtögetnek megfelelő helyünk van. Az élményszerzés, a szokások kialakítása, azok feldolgozása tudatosan járul hozzá környezetünk védelméhez, a környezettudatos magatartás kialakításához.

A mesesarok esztétikusabbá, harmonikusabbá tétele mindkét csoportban fontos feladat.

A mosdóban megfelelő méretű, számú eszköz segíti a gyermekek szükségleteinek kielégítését.

A bejárati előtérben, folyosón, öltözőben ovi-galériát alakítottunk ki.

Az öltözőknek is biztosítani kell a szellőztetést, fényt, nyugalmat.

Nemzetiségi tartalom

A gondozás folyamán a rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekben biztosítjuk az utánzáson alapuló tárgyak cselekvések megnevezését a nemzetiségi nyelv elsajátítását

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, szájat öblítenek, fésülködnek. A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat. Zsebkendőjüket önállóan használják, amikor szükséges. Önállóan tudják eldönteni, mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból, merítenek levest a tálból. Készség szinten használják a kanalat, villát, kést. Esztétikusan terítenek, étkeznek. Étkezés közben halkán beszélgetnek. Teljesen önállóan öltöznek. A ruhájukra vigyáznak, összehajtvá teszik a jelükhöz. Környezetükben igyekeznek rendet teremteni. Ügyelnek a saját külsőjükre, melyben megjelenik az esztétikumra való igény.

Nemzetiségi tartalom

A rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekben használatos német szavak, kifejezések felismerése és megértése, használata.

5.2 AZ ÉRZELMI NEVELÉS ÉS A SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA

Feladatunk:

- Érzelmi biztonságot nyújtó, állandó értékrendet nyújtó szeretetteljes családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig
- A gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának szokás- és normarendszerének megalapozása. Az egymáshoz való viszonyulás pozitív töltése. Társas kapcsolatok létrehozása érdekében az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása.
- A gyermekek ismerjék meg szűkebb- és tágabb környezetüket. Ébresszük fel bennük a hazaszeretet érzését és a természetre való rácsodálkozás képességét
- Segítsük a német nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.

5.2.1 Érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig

A szocializáció biztosítása már az óvodába lépéskor is elengedhetetlen. Az óvodáskorú gyermekek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermekeket az óvodában érzelmi biztonság, szeretetteljes, derűs légkör vegye körül. Olyan óvodai légkör kívánatos, melyben az ott dolgozó felnőttek egymáshoz való viszonyulása, óvodapedagógus- gyermek, gyermek - gyermek kapcsolata pozitív.

Ez biztosítja a gyermekek erkölcsi tulajdonságainak, (együttérzés, figyelmesség) akaratának (önállóság, kitartás, önfegyelem, feladat-, szabálytudat) alakulását, fejlődését.

A családi légkörben alakul ki érzelmi kötődésük társaikhoz, felnőttekhez.

A gyermekek ötleteinek, elképzeléseinek is adjunk teret a mindennapi életben.

A beszoktatás időszakában lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők és gyerekek együtt ismerkedhessenek óvodánkkal, szokásainkkal. Lehetőség szerint fokozatos időcsökkentéssel vegyenek részt a szülők ebben a folyamatban. Ez több szempontból hasznos. A biztonságos beszoktatás alatt viselkedési rendet tanul meg a gyerek, ami segíti a társas beilleszkedést. Az óvodapedagógusok és a szülők beszéljék meg a beszoktatás menetét. Az újonnan érkező gyermekeknek kis ajándékkal kedveskedjenek az óvodapedagógusok, amin már a jelük is megtalálható. Az otthoni kedvenc játékaikat, eszközeiket elhozhatják. Az óvónő személyes kapcsolata, ölbéli énekes-mondókás játécai anya-gyermek hangulatát idézi, biztonságot ad. A lefekvésnél az új gyereket különös szeretettel vegye körül pedagógus, dajka egyaránt. Különös tapintattal mutassa be a testápoláshoz, étkezéshez szükséges tárgyakat, ezek használatát. Már a beszoktatás ideje alatt a tervezett szokásoknak megfelelően végezzék a tevékenységeket, természetesen figyelembe véve a gyermek képességeit, tempóját. A nagyobbak segítsenek a kiscsoportosok öltöztetésében, vegyék körül őket gyengédséggel, szeretettel.

A gyerekeknek lehetőséget biztosítunk minél szélesebb körű tevékenységeket folytatni. Így kialakul, hogy egy időben többféle cselekvésre is lehetőség van anélkül, hogy egymást zavarnák. A manipulációs játékoknak, barkácsolásoknak, kézimunkának állandó helyet készítünk.

A közös élmények óvodáskor végéig biztosítják a gyerekek együttműködését.

Az érdektelen gyerekekre odafigyel az óvodapedagógus, igyekszik felderíteni érdektelenségének okát.

Nemzetiségi tartalom

Német nyelvű ringató, nyugtató dalok, mondókák, simogatók éneklése, mondogatása a gyermekek beszoktatásához.

5.2.2 A gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának szokás- és normarendszerének megalapozása Az egymáshoz való viszonyulás pozitív töltése.

Társas kapcsolatok létrehozása érdekében az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása

Amennyiben a gyerekeknek pozitív kapcsolata alakul ki a csoportokban, úgy szívesen, örömmel jönnek óvodába. Ebben kiemelkedő szerepe van az óvónőnek, aki irányítja őket, de egyben a társuk is.

Az óvodapedagógus röviden, egyértelműen fogalmazza meg azt, amit akar, vagy nem akar. Fontos, hogy mindegyik csoportban kialakuljanak azok a szabályok, amelyeket mindenki betart, s melyhez ragaszkodnak is (pl. egymás munkáit megbecsüljük, azt nem romboljuk szét, egymást a saját jellemzőivel együtt elfogadjuk, segítjük, stb.)

A pedagógusok inkább kérdezzenek, segítsenek, mint parancsoljanak, utasítsanak, magyarázataikban jelenjen meg a dolgok pozitív oldala.

Az óvónő a többszöri határátlépésnél vezessen be konzekvenciákat, következményeket, ugyanakkor adjon lehetőséget a javításra.

Az agresszív gyerekek ne kapjanak figyelmet agresszivitásukon keresztül. A negatív viselkedéseket szándékosan mellőzzük. Csak akkor adjunk ennek hangot, amennyiben ez társaikat veszélyezteti. A konfliktust feloldó beszélgetéseket kellő odafigyeléssel hallgassa meg, hogy véleményt tudjon mondani a történekről úgy, hogy a gyermekek felelőssége erősödjön.

Igyekezzünk betartatni, hogy a beszélő társra odafigyeljenek.

A bátortalan gyerekek apró kis fejlődéseit hangsúlyozzuk ki.

Az óvónő segítse a gyermekbarátságok kialakulását. A gyermekek érdeklődjenek a közösség érdekében végzendő feladatok iránt, örömmel és érdeklődéssel kapcsolódjanak be a közös együttlétekbe.

Nemzetiségi tartalom:

Az óvodapedagógus segítse a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.

5.3 AZ ANYANYELVI, AZ ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Az anyanyelvi nevelés az óvodai élet minden területén és állandóan jelen van.

Feladatunk

- Kommunikáció különböző formáinak kialakítása, természetes beszéd ösztönzése
- Spontán szerzett tapasztalatok, ismeretek bővítése
- Belső érést fejlődést segítő külső ráhatások, inger-, élménygazdag környezet biztosításával

Ebben:

az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, kreativitás, valamint a mozgás fejlődése folyamatosan zajlik.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

Ragaszkodnak óvodájukhoz. Igényükké válik a helyes viselkedés szokásszabályainak betartása. Egymást figyelmeztetik a szabályok megszegése esetén. A felnőtt kérése nélkül is segítenek a kisebbeknek, egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival. Konfliktusos helyzetben egyezkednek egymással. Érdeklődnek egymás iránt, ha az óvodán kívül találkoznak, köszöntik egymást. A csoportba érkező vendéget tisztelettel és szeretettel fogadják. Igényükké válik a tevékenységekben való részvétel, ezeket türelmesen, a megbeszéltek alapján végzik, befejezik. Szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit. A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben. Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat. Szociálisan éretté válnak az iskolába lépésre.

5.4 AZ ÓVODA CSOPORTSZERKEZETE

Intézményünkben mindkét csoport vegyes életkorú. Erre az évek során szerzett tapasztalataink vezettek. Így a gyermekek beszoktatástól kezdve az iskolába lépésig lehetőség szerint ugyanazon csoportba járhatnak. A felnőtt-gyermek, valamint a gyermek - gyermek közötti kapcsolatok jobban elmélyülhetnek, tartósabb barátságok alakulhatnak ki. A nagycsoportosoknak együtt is szervezünk programokat, ahol jobban összeszokhatnak. Az udvaron, csoportszobákban közös játékok, programok szervezése összeszokottá teszi az óvoda minden kisgyermekét.

5

.5 AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE, NAPIREND

Időtartam	Tevékenység mindkét nyelven
6.30-10.00	<p>JÁTÉK A CSOPORTSZOBÁBAN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Személyes percek - Játékba integrált egyéni- mikro és makro csoportos tevékenységek: - Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka - Ének, zene, gyermektánc, nemzetiségi tánc - Külső világ tevékeny megismerése, a környezetben szerzett tapasztalatok, élmények rendszerezése - Részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján - Verselés, mesélés - Mozgás - Tízórai
10.00 - 11.45	<p>LEHETŐSÉG SZERINT JÁTÉK A SZABADBAN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Játékba integrált egyéni- mikro és makro csoportos tevékenységek - Mikro- és makro csoportos séták - Énekes játékok az udvaron - Mozgás, zenés mozgásos percek - Edzés, futás, szabadon választott játéktevékenységek
11.45 - 12.30	Tisztálkodás, ebéd
12.30 - 14.15	Pihenés, alvás mesével, altatóval
14.15 - 15.00	Csoportrendezés, Testápolási tevékenységek, uzsonna
15.00 - 16.00	Játék az időtől függően a csoportszobában vagy az udvaron

A hetirendet az óvodapedagógusok csoportonként alakítják ki, a gyermekek érzelmi biztonságát megteremtve.

6. AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

Az óvoda kapcsolatokat tart:

- Családdal
- Fenntartóval
- Német Nemzetiségi Önkormányzattal
- Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Zirci Tagintézményével
- Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tanulási Képességet Vizsgáló, Beszédvizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal
- Védőnői Szakszolgálattal
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Gyermekorvosi Szolgálattal
- Ányos Pál Általános Iskolával
- A katolikus egyház hitoktató nevelőjével

Az óvodai nevelés a családi nevelés kiegészítője, esetlegesen hátránycsökkentő szerepet tölt be. Ezért szükséges a szorosabb kapcsolat kialakítása a szülőkkel.

7. AZ ÓVODAI ÉLETET ÁTÖLELŐ ÜNNEPEK, ÜNNEPKÖRÖK, JELES NAPOK.

A PROGRAM TARTALMA

7.1 NÉPHAGYOMÁNY- ÁPOLÁS, NÉPSZOKÁSOK

Az óvodapedagógus olyan környezetet teremt, amelyben a hagyományápolás természetes tevékenység.

A néphagyomány tartalma az egyes tevékenységformákban

Verselés, mesélés

- népmesék, mondókák, közmondások, rigmusok, időjósok, névcsúfolók, találós kérdések

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

- egyszerűbb népi játékok eszközeinek elkészítése, sodrások, fonások, szövések, agyagozás, mézeskalácssütés

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

- népdalok, énekes gyermekjátékok, hangszeres népzene, mondókák

A környezet tevékeny megszerettetése

- népszokások, népi jósok, jeles napok, találós kérdések

Mozgás

- ügyességi és sportjátékok

Nemzetiségi népszokások megismerése

- nemzetiségi gyermektáncok
- nemzetiségi dalok, mondókák

A falunkban lévő nemzetiségi néphagyományok megismerése a német nemzetiségi önkormányzat segítségével.

Az óvodában ünnepelhető jeles napok

- Mihály nap (szeptember 29.)

- Őszi vásár (betakarítási ünnep)
- Advent (november 30. utáni első vasárnaptól a 4. vasárnapig)
- Karácsony
- Farsang (vízkeresztől hamvazószerdáig)
- Húsvét (az első tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltére következő vasárnap)
- Május elseje
- Nemzetiségi ünnepek: Márton-nap (november 11.)

A néphagyomány-ápolás tartalmi korcsoportonként

A jeles napokat hosszabb előkészület vezet be, melyhez az óvónő folyamatosan biztosít változatos tevékenységeket.

Lényeges, hogy az együtt játszás, munkálkodás, tervezgetés jellemezze a várakozás időszakát. Így tesszük örömtelivé, izgalmassá ezt az időszakot.

Maga az ünnep nem lehet erőltetett, betanított forma, hanem vidám, felszabadult együttlét.

Mihály nap

3-4 évesek:

Gyűjtögessenek terméseket. Tapasztalják meg a természet változásait. Figyelgessék a nagyok őszi tevékenységét. Hallgassanak állatokról népmeséket, mondókákat, dalokat.

4-5 évesek:

Gyűjtsenek természeti kincseket, rendezgessék, díszítsék velük a csoportszobát. Lehetőség szerint azt használják fel játékaikban is. Az óvónővel végezzenek befőzést, csináljanak ehetső terméskabókat, salátástalakat. Amennyiben lehet, morzsoljanak kukoricát. Figyeljék meg az állatok viselkedését. Tanuljanak névcúfolókat, vásári kikiáltó rigmusokat. Süssenek peracet, készítsenek egyszerűbb vásárfiákat, népi játékszereket. Ismerkedjenek a népi hangszerekkel, népzenevel.

5-6-7 évesek:

Végezzenek őszi munkát az óvoda udvarán. Tegyenek el télire néhány termést, gyümölcsöt. Készítsenek néhány vásárfiát, rendezzenek be vásárt, árulják a portékáikat.

Táncoljanak néhány egyszerűbb tánc lépéssel, forgással a népzeneire. Játszanak énekes népi játékokat. Ismerjenek meg néhány közmondást, találós kérdést, mesét, verset, dalt a vásárról. Ismerjenek meg néhány ügyességi játékot

Őszi vásár (Betakarítási ünnep)

3-4 évesek:

Hallgassanak éneket, mondókát, verset az őszi gyümölcsökről.

4-5 évesek:

Gyűjtsenek, válogassanak őszi gyümölcsöket. Préseljének gyümölcsöt, kóstolgassák annak levét. Ismerjenek meg egyszerűbb énekes játékokat, tánc lépéseket. Süssenek az óvónő vezetésével mézeskalácsszíveket.

5-6-7 évesek:

Készítsenek őszi ajtókoszorút őszi gyümölcsökkel, termésekkel, levelekkel. Készítsenek egyszerűbb hangszereket a maguk által gyűjtött termésekből. Énekeljenek, táncoljanak, játszanak népi játékokat. Süssenek pogácsát a szüreti mulatságra.

Advent

3-4 évesek:

Ismerkedjenek a karácsonyi népszokásokkal. Ismerkedjenek az advent jelképeivel, az adventi naptárral, koszorúval. Készítsenek egyszerű fenyődíszeket, ajándékot szüleiknek. Vegyenek részt a nagycsoportosok karácsonyi műsorán. Tanuljanak rövid dalt, mondókát, verset Mikulást és Karácsonyt várva. Figyeljék a vízbe tett cseresznyeágot és az ültetett Lucabúzáat.

4-5 évesek:

Segítsenek az adventi koszorú, vendégváró ajtódísz és az adventi naptár elkészítésében. Egyenek almát, ismerkedjenek a fahéj illatával, gyűjtsanak gyertyát. Fényesítsenek almát, süssenek mézeskalácsot, készítsenek fenyődíszet. Mikulás és Karácsony előtt tanuljanak dalt, verset, mondókát. Tegyék vízbe a cseresznyeágot, ültessenek Lucabúzáat.

5-6-7 évesek:

Készítsenek adventi naptárt, koszorút, vendégváró ajtódíszet. Készüljenek verssel, mondókával, dallal karácsonyra. Készítsenek asztali díszet, főzzenek, csomagoljanak szaloncukrot vagy mézeskalácsot. Pattogassanak kukoricát, süssenek tököt, gerezdeljenek

almát, törjenek diót. Látogassanak el a templomba. Luca napján kotyoljanak, tanuljanak kotyoló versikét, mondókát.

Farsang

3-4 évesek:

Egyszerű technikával készítsenek papíralarcot. Ha kedvük van, öltözzenek jelmezbe, táncoljanak. Hallgassanak tréfás dalokat, zenét, mesét, verset.

4-5 évesek:

Díszítsenek farsangi álarcot, vegyenek részt a farsangi játékokban, a csoportszoba díszítésében. Tanuljanak egyszerű dalokat, mondókákat. Hallgassanak tréfás mesét, verset.

5-6-7 évesek:

Segítsenek egyszerű jelmezük, álarcuk elkészítésében. Az óvónővel díszítsék fel a csoportszobát, készítsenek díszeket, meghívókat. Vegyenek részt a táncban, ügyességi játékokban. Tanuljanak farsangi dalt, bálba hívogató mondókát, hallgassanak tréfás meséket, verseket, névcsúfolókat.

Húsvét

3-4 évesek:

Ismerkedjenek meg a húsvéti szokásokkal. Tanuljanak locsolóverset, locsolkodjanak és vegyenek részt a tojás-játékokban. Az óvónő segítségével fessenek tojást.

4-5 évesek:

Az óvónővel közösen díszítsék csoportszobájukat. Tanuljanak locsolóverset, locsolkodjanak. Írjanak tojást viasszal.

5-6-7 évesek:

Öltöztessék ünneplőbe csoportszobájukat, ablakaikat. Tanuljanak mondókát a locsoláshoz és a komáláshoz is. A fiúk locsolják meg az Óvodapedagógusokat, dajkákat, lányokat. A lányok karcolással készítsenek tojást a fiúknak.

Május elseje

3-4 évesek:

Az egész óvoda által felállított és feldíszített fát járják körbe, tavaszi dalokat énekelve.

4-5 évesek:

Egyszerűbb díszeket készítenek a májusfára, segítenek díszíteni.

5-6-7 évesek:

Önmaguk készítik a májusfa díszait, majd a fát közösen díszítjük fel. A fa alatt körjátékokat játszunk, versenyeket rendezünk.

Nemzetiségi néphagyományok

Gyűjtése elkezdődött. A gyűjtést folytatjuk, s azt a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően beépítjük a magyar néphagyományok közé, megjelölve nemzetiségi jellegét.

A hagyományőrző néptáncokat a fontos tevékenységeink közé soroljuk.

A jeles napokhoz illő dalokat, mondókákat éneklünk, mondogatunk.

Ellátogatunk a falumúzeumba, megismerkedünk a régen használatos eszközökkel, népviselettel.

7.2 EGYÉB ÜNNEPEK, JELES NAPOK

A gyerekek születésnapja és névnapja

A gyerekek születésnapja és névnapja csoportonként kerül megünneplésre. Az ünnepeltnek gyertyát gyújtunk, éneklünk és a kedvenc meséjét diavetítővel levetítjük. Az ünnepeltet az óvodapedagógus által készített, csoportonként egységes, évente változó ajándékkal lepjük meg. A csoport többi tagja - barátja további apró meglepetést készíthet. Névnapot csak külön kérésre köszöntünk (pl. óvodai szünetre esik a gyerek születésnapja és a szülő nem akarja előbb vagy utóbb megtartani.)

Anyák napja

Verssel, énekkel, ajándékkal készülünk rá, de a gyerekek otthon köszöntik fel az édesanyákat. Az ajándékokat dugdossuk, meglepetéseinket május első vasárnapjáig titokban tartjuk.

Gyermeknap

Kirándulást vagy óvodaudvari, futballpályán programot szervezünk. A kirándulás úticélja lehetőleg olyan hely, ahova az év többi napján nem jutunk el, mehetünk gyalog, lovas kocsival, akár vonattal, busszal, de fő szempont, hogy a gyerekek számára meglepetés legyen.

Évvégi vendégvárás, a nagyok búcsúzása

Együtt vagyunk a szülőkkel, nagyszülőkkel, testvérekkel. Ízelítőül bemutatunk néhány verset, dalt, énekes játékot német nyelven is.

Hazafias ünnep: Március 15-e

Mese a magyar huszárról, csatáról. Katonásdi játékok, csákó, kokárda készítése. Megünneplése csoportonként történik. Ablakot díszítünk. Jó idő esetén a település emlékművénél zászlót, virágot helyezünk el.

Állatok-, Víz-, Föld- világnapja, Madarak és fák napja

Ezekre a napokra csoportonként készülünk, dalt, mondókát, verset tanulunk, gyerekekkel közösen a témához illő eszközöket, játékokat készítünk. A témához kapcsolódó helyszínekre látogatunk, kirándulunk.

8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUSOK FELADATAI

8.1 JÁTÉK

A játék gyermekeink olyan tevékenységi formája, amelyet magáért a tevékenységért folytatnak. Ezt örömszerzés kíséri. A játékon keresztül megismerkednek a világgal, a valóság tárgyival, azok tulajdonságaival, az emberi tulajdonságokkal.

A gyermekek alapvető szükséglete, melynek zavartalanul kell kielégülnie. A játék személyiségfejlesztő hatását meghatározzák azok az érzelmek, amelyek a játékot kiváltják, és

a folyamatát kísérik. Ezáltal a játék az **érzelmi nevelés** lehetőségévé válik. Feltétele az őszinte felnőtt minta, a szabad érzelmi megnyilvánulás lehetősége.

Játékukban sokszor azonosulnak a gyermekek a felnőttekkel. A felnőttek közötti kapcsolatokat, a felnőtt-gyermek, gyermek-gyermek közötti kapcsolatokat elevenítik meg játékukban, s eközben tanulják viselkedési formákat, s megkezdődik az **erkölcsi magatartásuk** belsővé válásának folyamata.

Személyiségük fejlődése szempontjából jelentős, hogy a játékban jelentkeznek és fejlődnek **társas kapcsolataik**.

A gyermekeink spontán játéktevékenységének és közvetett irányításának egyensúlyára építünk. Folyamatosan figyeljük, segítjük a kapcsolat-kezdeményezést, az együttjátszó kis csoportok, a barátkozás alakulását.

Lassanként képessé válnak a gyermekeink a másik örömeinek, szándékainak az átélésére is. A játék közben adódó nehézségek leküzdése hozzájárul a **probléma megoldó gondolkodásuk** fejlődéséhez.

A döntésre váró helyzetek, a gyors váltások, helyzetfelismerés, az eredetiség, a kivitelezés mikéntje a **kreatív gondolkodásuk** feltétele. A játék számtalan lehetőséget rejt magában, ezért figyeljük nyitott szemmel gyermekeink játékát.

A játék keretet ad annak a tapasztalati, ismereti és élményanyagnak, amelyet gyermekeink a környezetükből kiemelnek. Ezzel utat nyitunk a problémamegoldó, a felfedező és belátáson alapuló tanuláshoz.

Feladatok

- A játékhoz szükséges feltételek biztosítása.
- A szűkebb és tágabb környezetből szerzett gyermeki benyomások feldolgozásának biztosítása a szabad játékban és a játékba integrált tanulás során.
- A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
- A gyermekek beszédképességének fejlesztése a játékban.
- Az óvodapedagógus játéksegítő módszerei.

Nemzetiségi tartalom

- Német nyelvű játékok megismertetése, játszása.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása

A játékhoz megfelelő hely, idő, eszköz és élmény szükséges.

Hely

Mindkét csoportban az óvónők rendezik be a gyerekek közreműködésével úgy a csoportszobákat, hogy a játéktípusok elkülönülhessenek, zavartalanok lehessenek.

A szerepjátékokhoz elegendő tér, míg pl. a konstrukciós játékoknak egy állandó, eszközökkel biztosított asztal szükséges, amely játékidőben mindig elérhető. Ezek helyét a csoport fejlődésének megfelelően a szorgalmi évben is módosíthatják.

Egy-egy játékhoz a kisebb bútorzat is változtatható, pl. piacozás, kuckók építése. A mesesarok kialakítása legyen szem előtt minden óvónőnek. Alakítsanak ki helyet a dramatizáláshoz szükséges eszközöknek, bábozásnak is.

Az udvari játéklehetőséget a már meglévő udvari játékokon túl biztosítsuk azzal is, hogy a gyermekek bizonyos játékokat a csoportszobából is kivihessenek.

Nagyobb hangsúly legyen az udvari játékok megszervezésén is.

Idő

Ez már az óvoda megnyitásával megkezdődik. Az 5-7 éves gyerekek akár több napig is eltartó játékát azzal is biztosítsa az óvodapedagógus, hogy az építményeket egyik napról a másikra megőrzik.

Az óvónő csak akkor avatkozzon a játékba, amikor a gyermekeknek szükségük van rá. Akkor ajánljon más játékot, amikor a meglévő már felbomlóban van.

Játékeszközök

A készen kapható játékeszközökön túl folyamatosan gyűjtsenek olyan természeti kincseket (pl. toboz, kavicsok) és anyagokat (fonalak, papírgurigák, stb.), amivel a gyermekek fantáziavilágát, elképzelését fejleszthetjük.

A szerepjátékokhoz legyenek esztétikus kész, félkész eszközök, valamint különféle anyagok, amelyek ösztönzően hatnak játékuikra.

Legyenek a csoportszobákban olyan fejlesztő játékok is, amiket cserélhetünk.

A kisebbek gyakorló játékaik is megtalálhatóak a polcokon.

A mozgásos játékok eszközeit is úgy helyezzük el, hogy szükség szerint elérhető legyen (pl. rongylabdák, tornakarikák, stb.).

A gyermekek tapasztalatainak gazdagítása élmények szerepe

A gyermekek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal a játék tartalmát gazdagítják. Az óvónő tegeye lehetővé, hogy a családban, óvodában, tágabb természeti- és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermekek újra és újra a játékidőben is átélhessék.

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.

A gyermekek játékában keverednek a különböző játékfajták.

Legyen módjuk megismerni az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait. Az óvónő biztosítsa a gyakorló játékhoz szükséges eszközöket, adjon mintát a játékok helyes használatához, a játékok elrakásához.

Az udvaron is legyen lehetőség a gyakorló játék játszásához.

A pedagógus segítse a gyermek játékát tovább fejlődni. Már a legkisebbeknél is megjelenik a szerepjáték. Az óvónő szervezzen és vállaljon szerepeket, hogy a különböző kapcsolatok kialakítása minta legyen a közös cselekvéshez. A gyerekek vállaljanak el szerepet, használjanak szimbólumokat a mintha helyzetek megteremtéséhez.

A rendszeres, többször ismétlődő meseélmény igazi táptalaja a dramatizálásnak, bábozásnak. Az egyszerű mesék megjelenítésében legyen résztvevő az óvónő, adjon modellt egy-egy szereplő megformálásához.

Kezdetben használjanak minél több kelléket a képzeletbeli képek megelevenítéséhez. A bábozás először az óvodapedagógus előadásában jelenjen meg az óvodában. A bábozáshoz, dramatizáláshoz szükséges eszközöket az óvónő lehetőség szerint együtt készítse el a gyerekekkel.

A konstrukciós játékokhoz kapcsolva jelenjen meg a barkácsolás, elsősorban a barkácsolt kellékek készítésével, amit az óvodapedagógus a gyermek aktív bevonásával hoz létre.

A gyermekek játszanak olyan egyszerű szabályokhoz kötött ügyességi- és szabályjátékokat, amelyek könnyen betarthatók. A pedagógus tervezzon olyan szabályjátékokat, amelyek a gyermekek mozgásigényét is kielégíti.

A nagyobb gyerekek játékában is megtalálhatók a különféle játékfajták.

Fontos, hogy a gyermekek játékelgondolása fejlődjön. Jelenjen meg a többféle ötletből kialakított tartalmas játék, ami fejleszti a gyermekek kommunikációs képességét, szabálytanulási készségét, társakhoz való viszonyát, az együttes cselekvő képességet. A gyermekek bábozzák, dramatizálják a meséket, hogy a meseélmény többoldalú örömszerzés legyen számukra. Mindezeket egészítse ki az építő, konstrukciós játék.

Az óvónő szerettesse meg a szabályjátékokat is. A gyermekeknek adja meg azt a lehetőséget, hogy ők is hozzanak létre szabályokat. Lehessenek maguk is a játék vezetői.

A gyermekek beszédképességének fejlesztése a játékban

A játék számtalan lehetőséget teremt a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Az óvónő szerepvállalásai modellértékűek a szókapcsolatok, nonverbális jelzések, hanglejtés, hangsúly, hangerő, hangszín tekintetében. A hangszínnel, hangerővel bánni tudást a dramatikus játékok is elősegítik.

Az óvónő játéksegítő módszerei

A gyermekek nyugodt játéka esetén, vagy, ha érezhető, hogy a gyermekek problémamegoldók, az óvónő irányítása legyen játékot követő, szemlélő, hagyja a gyermekeket cselekedni. A kiscsoportosok esetében - ha szükség van rá – a pedagógus legyen játékkezdeményező, modellnyújtó játszótárs. Ebben a játékhelyzetben is legyen támogató, engedő és elfogadó.

Segítsen azok játékában, akik kevésbé kreatívok, ötletszegények.

Az óvónő avatkozzon be a játékba, ha a gyermekek durvák egymáshoz, vagy, ha veszélyeztetik egymás épségét, játékát.

A fejlődés eredménye óvodáskor végére

A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egy ugyanazon játéktémában együttesen részt venni. Játékukban domináns a szerepjáték. Az ismert meséket többször dramatizálják, bábozzák. Bonyolult építményeket képesek létrehozni. Élvezik a szabályjátékokat és képesek azok betartására. Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által felállított szabályok.

Nemzetiségi tartalom

Megismernek olyan játékokat, amelyek a nemzetiség hagyományából erednek. Önmaguk is képesek azt egyedül játszani. Szókincsük bővül, azt használják egyéb szituációkban is.

Több olyan német nyelvű játékot is szervezünk, melyek gyakran visszatérő szavakat, kifejezéseket igényelnek (pl.101 Spiele). Ezáltal ismerkednek a nyelv hangzásával, kiejtésével, megértik jelentésüket. Egyes játéksituációban a már megismert szavak, mondatok az azt kísérő mimikával, gesztikulálással együtt könnyebben beépülnek a gyerekek ismeretébe. A játékokhoz német mondókával kiszámolhatjuk a kezdő, hunyó, stb. játékost. Így szinte észrevétlenül bővül szókészletük, amit más szituációkban is használni tudnak. A szókincsbővítés, a dialógus legfontosabb színtere a játék.

8.2 JÁTÉKBA INTEGRÁLT TANULÁS

Nem fér kétség ahhoz, hogy az óvodás gyermek értelmi képessége: érzékelése, észlelése, emlékezete, figyelve, képzelete, képszerű szemléletes gondolkodása leginkább a játékon keresztül fejlődik.

A 6 éves kor alatti gyermek tanulásának igazi terepe a játék.

A spontán játék mellett beléphet az általunk vezérelt játék is. Kisgyermekkorban a tanulás és a játék nem különíthetők el egymástól, a gyermek úgy tanul, hogy játszik. Alapvetően tanul, elsősorban önmagát, önmagán keresztül a környező világot. Tehát ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvónő által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermek kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzést is magába foglalja.

A játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőben zajlanak úgy, hogy közben nincs játékelrakás.

A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdhetnek. Ez csak a szervezett mozgástevékenység alkalmával bomlik fel.

Szervezett tevékenységek

- Kötelező: Mozgás
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc, nemzetiségi tánc (5-6-7 éveseknek)
Verselés, mesélés
A külső világ tevékeny megismerése (5-6-7 éveseknek)
- Kötetlen: Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
Ének, zene, énekes játékok (3-4 éveseknek)
A külső világ tevékeny megismerése 3-4 éveseknek)

A szervezett tevékenységek munkaformái

- Frontális: Mozgás
Verselés, Mesélés
Ének, zene, énekes játék, gyermektánc, nemzetiségi tánc
Zenés-mozgásos percek
- Mikro-Csoportos: Ének, zene, énekes játék
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka
A külső világ tevékeny megismerése
- Egyéni: Részképességek fejlesztése egyéni igények szerint

	verselés, mesélés	ének, zene, énekes játék, gyermektánc	rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	mozgás	zenés- mozgásos percek	a külső világ tevékeny megismerése
3 - 4 évesek	Naponta 5 - 10 perc	heti 1x 10-15 perc	heti 1x 10-15 perc	heti 1x 10 -15 perc	heti 1x 6 - 8 perc	heti 1x 10 - 15 perc
4 - 5 évesek	10-15	15-20	15-20	15-20	8-10	15-20
5 - 6 - 7 évesek	15-20	30-35	30-35	30-35	15	30-35

A program megvalósításához szükséges módszerek

A módszerek megválasztását a gyermekek életkori sajátossága, testi - lelki állapota, érdeklődése, kíváncsisága befolyásolja. A játékoság, a közvetlen tapasztalatszerzéshez kapcsolódó gyűjtögetés, elemzés, rendszerezés minél gyakrabban jelenjen meg a tevékenységekben.

Az óvodapedagógus törekedjen a módszertani kultúrájának kiművelésére.

Alapelvek az előbbi folyamatok értékeléséhez

A gyermekek akkor tudnak önfeledten, boldogan tevékenykedni, ha sok buzdítást, dicséretet kapnak. A pedagógus kerülje a sztereotip értékeléseket, helyette a gyerek konkrét, jó cselekedetét, tettét emelje ki. Alkalmazza a differenciált, árnyalt értékelést. Alkalmazza a jutalmazás sokféle módszerét: a simítást, pillantást, testközelséget, gesztust, mimikát, szóbeli közlést, egyénileg, a csoport és a szülők előtt egyaránt.

A büntetés teljes mértékben kerülendő a megismerési folyamatban, mert a gyermekek kíváncsiságát, motivációját visszaszorítja.

8.2.1 Verselés, mesélés

A mese az egyetlen olyan közlésforma az óvodában, amelynek segítségével a gyermekkel szót válthatunk arról, ami a kézzelfoghatóan túl a legjobban foglalkoztatja őt. Anyanyelvi nevelésünk legfontosabb eszköze.

A mesélés a csend szigete, a hozzákészülés szertartása naponta ismétlődő mozzanatai a napirendünknek. A gyermekek a mesét csendben, figyelmesen hallgatják végig. A hallott meséket kedvük szerint bábozzák, felhasználják egyes elemeit a játékaikban is. A kisebbek is velünk hallgatják a meséket.

A verselés sohasem megtanulás jellegű, mindig valamilyen tevékenységhez, hangulathoz, élményhez kapcsolódik. Gyakori mondogatásával a gyakoroltatás kényszere nélkül rögződik a gyermekekben. Sok esetben jó hangulatú, ritmikus játék.

Feladatok

A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása. A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása (kellő mese, vers, dramatikus játékok, bábozás). A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal.

Nemzetiségi tartalom

A gyermekek nemzetiségi mondókákkal, versekkel való megismertetése. A mese, mint folyamatos szöveg jelenik meg, érzelmek közvetítésével, a gyermekek részére a teljes szöveg értése nélkül. A korábban megismert szavak, kifejezések megjelenése az előadott mesében és egyéb irodalmi alkotásokban.

A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállításának szempontjai

Csak művész értékű irodalmi alkotások biztosítják az esztétikai élmény mélységét. Ezért tartsuk szem előtt a pedagógiai, pszichológiai, módszertani szempontokat.

3-4 évesek

versanyagát népi mondókákból, rigmusokból és költőink játékos, zenei hatású verseiből válogatjuk. A mesék cselekménye egyszerű, érthető és ritmikus ismétlődésűek legyenek.

4-5 évesek

meséi már többfázisos szerkezetű állatmesék, népmesék, realiztikus mesék. A mondókázás anyagát a népi mondókák, névcsúfolók, halandzsa szövegű kiolvasók adják. A kiválasztott versek vidámak, humorosak, lehetnek klasszikusok vagy népi ihletésűek.

5-6-7 évesek

kora már az igazi mesehallgatók kora. Az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb népmeséken át beépülnek a gyerekek kincsestárába a klasszikus tündérmesék, tréfás mesék, műmesék. Meseregényeket is szívesen hallgatják. Ezt leginkább az altatási idő kezdetekor mesélik. Maguk is találhatnak ki befejezéseket. Vers anyaga különböző típusú mondókákkal, kiolvasókkal gazdagodjon. Megismernek néhány közmondást is. Lírai versek érzelmeit már észreveszik. A kiválasztott versek, mesék erősítsék meg a környezet megszerettetését, a néphagyomány-ápolást, az évszakok szépségét.

A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása (kellő mese, vers, dramatikus játékok, bábozás)

3-4 éves

gyerekek első igazi versélménye a mondókákhoz, ölbeli játékokhoz tapadnak. Ez a többször átélt fizikai kontaktus sokat jelent a gyermek számára. Sokszor ismétlegessék az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan szoktassuk rá a gyermekeket a mese figyelmes végig hallgatására. Ismerjék meg a bábozást. Az óvónő mutasson be párbeszéd formájában előadott rövid, ötletes jeleneteket. A bábok számát fokozatosan növelje. A vers, mese, dramatikus játékokhoz csak kellékeket adjon az óvónő. A nagycsoportos gyerekek bábozzanak, dramatizáljanak minél több alkalommal a kicsiknek. A vegyes életkorú csoportjaink erre is tökéletesen alkalmasak. A kicsik 10-12 mondókát 10-14 új mesét ismerjenek meg.

4-5 éves

gyerekek igénylik, várják a mesét. Játékukban mind gyakrabban előfordul a mesélés, bábozás, az ismert mondókák, halandzsa szövegű kiolvasók ismételtetése. Az óvodapedagógus segítségével jelenítsék meg a meséket. Rögtönözzenek bábjátékot. A 4-5 évesek 4-5 mondókát, 5-6 rövid verset és 10-14 új mesét ismerjenek meg.

5-6-7 éves korban

is minden adandó alkalmat használjon fel az óvónő a kiolvasók, rigmusok ismételtetésére. 4-5 kiolvasóval gazdagodjanak nagycsoportban. Ismételgessék az előző években megismert verseket. Az új versek élményekhez fűződnek (15-20). Ügyeljenek a szavak tiszta ejtésére, értelemszerű hangsúlyozásra. A hallott egyszerű meséket önállóan is képesek legyenek eljátszani, bábozni. Halljanak az év során 15-20 új mesét.

Ez a tevékenység mindennap megjelenik az óvodában. Az óvónő a csoportban kialakított jellel, szignállal, dallal hívja őket a meséléshez. Amikor minden gyerek megérkezett, csak akkor kezdi el a mesét. Egy héten keresztül ugyanazt a mesét hallják a gyerekek, hogy befejezésként eljátszhassák, megjeleníthessék a mesealakokat. A tevékenység zárását az óvodapedagógus éneke kövesse, ami szervesen illeszkedik a meséhez.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, vers, bábozás és a dramatikus játékok. Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes ejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A gyermekek a mesékből, versekből sok új fogalmat ismerhetnek meg. A bábjátékban, dramatikus játékban a gyermekek kibontakoztathatják a szabad önkifejezésüket.

Nemzetiségi tartalom

A gyermekek nemzetiségi mondókákkal, versekkel való megismertetése.

A mese, mint folyamatos szöveg jelenik meg, érzelmek közvetítésével, a gyermekek részére a szöveg értése nélkül

A német nyelvű mondókákat, verseket közösen mondogatjuk, ügyelve a helyes kiejtésre. Bábot vagy egyéb szemléltető eszközt használunk minden új, bemutatásra szánt mondókánál, versnél. Ezután különböző kellékekkel keltjük fel a gyerekek figyelmét. A meséknél egyedül itt használunk képi feldolgozást is, hiszen a mese tartalmára egyébként csak a hangsúly, hangerő, hangszín játékból következtethet. Olyan előadásmódot követel meg az óvodapedagógustól, amely a szöveg megértése nélkül is élményt nyújt a gyermekeknek.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, mondókákat, rigmusokat. Várják a mesehallgatást. Szívesen báboznak, dramatizálnak a kiscsoportosoknak és a maguk szórakoztatására is. Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset és 15-20 mesét. Tudnak meséket, történeteket kitalálni, azt mozgással kifejezni.

Nemzetiségi tartalom

Megismernek a nemzetiség kultúrájából merített mondókákat, verseket, felismerik a többször hallott meséket, s tudják, miről szól.

8.2.2 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

A zenei tevékenység beépíthető a gyerekek játékába. Ezért a zenei izlésformálás (Csak tiszta forrásból), a jó zenei légkör a jó hangulatú játék feltételeinek kialakítása érdekében minden alkalmat megragadunk. A játékok természetes kísérője.

A nap folyamán bármikor lehetőség van énekes, mondókás játékokra a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Hozzákapcsoljuk tevékenységeinkhez, környezetünk jelenségeihez. A játékdalokhoz természetesen kapcsolódik a zenei képesség fejlesztés: ritmusérzék, hallás, emlékező és reprodukáló képesség. A jó minőségű hangszereinket, a ritmushangszereket a polcon helyezzük el.

A zenehallgatásnál kerüljön előtérbe az éneklés és az élőzene. A gyerekeink felszabadultan örömmel, érzelmi gazdagsággal játszanak dalos játékokat, belső igényükké válik a zene.

Gyakran kezdeményeznek önállóan énekes játékokat. Ritmusérzékük megfelelő alap az iskolai zenei neveléshez.

Feladatok

A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és a csoport szintjének megfelelő válogatása. A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása. A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása. A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal.

Nemzetiségi tartalom

Nemzetiségi gyermekdalok, énekes játékok megismerése. Nemzetiségi gyermektáncok megismerése, életkori sajátosságuknak megfelelően tánclépések elsajátítása.

A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és a csoport szintjének megfelelő válogatása

Az óvodai nevelés során a gyerekek mondókákat, énekes játékokat, komponált gyermekdalokat ismerjenek meg. Ezek zenei anyanyelvünk művészi értékei.

3-4 évesek

ismerjenek meg elsősorban ölbeli játékokat, amelyeket a felnőttekkel együtt játszhatnak. Ezek lehetnek arc, kéz, ujj, lovagoltató játékok. A szeretet-kapcsolat kialakításának egy láncszeme. 4-5 hangból álló olyan énekes játékokat ismerjenek meg, amelyek játéka álló helyzetben játékos mozdulatokkal eljátszható. Csak 1-2 komponált dalt tanuljanak.

4-5 évesek

tanuljanak mondókákat és az óvónő még mindig játsszon velük ölbeli játékokat. Ismerjék meg a csigavonal, hullámvonal, szerepcserére épülő játékokat. Az óvónő az alkalmi dalokat úgy válogassa, hogy azokhoz utánzó mozdulatokat, játékokat lehessen kitalálni.

5-6-7 évesek

legyenek anyáskodók, énekelgessenek a kisebbeknek, vegyék őket ölbé. A zenehallgatáshoz olyan műveket gyűjtsön az óvónő, amit maga tud előadni, és amelyek felkeltik a gyerekek érdeklődését az értékes zene iránt. Énekeljen érzelmi hatású dalokat, valamint más népek zenéjéből is válogasson. Ne feledkezzen meg a magyar komponált műzenéről és klasszikus zenéről sem.

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása

3-4 éves gyermekek

tanuljanak meg 6-8 mondókát, ölbeli játékot és 10-15 énekes játékot. Tudjanak halkabban, hangosabban beszélni, mondókát mondani és énekelni. Figyeljék meg a csendet, a környezet hangjait és a dallamjátszó hangszerek hangszínét. Érzékeljék az egyenletes lüktetést.

Az óvónő keltse fel az érdeklődést a zenehallgatás iránt. Minél több zenei élményt közvetítsen, elsősorban énekes előadásával. Különböző tevékenységekhez kapcsoljon zenehallgatási élményt.

4-5 évesek

énekelgessenek 4-8 motívumból álló énekes játékokat, műdalokat. Ismerjenek meg 4-5 új mondókát, 12-15 új gyermekdalt. A körjátékok közül az óvónő már nehezebbet is választhat, pl. szerepcserés, párválasztó, sorgyarapító játékok. Énekeljenek egyénileg, kisebb csoportokban halkabban és hangosabban, mélyebben és magasabban. Játsszanak kérdésfelelet játékot változatos szövegekkel és ritmusmotívumokkal. Érezzék az egyenletes lüktetést, a mondókák, dalok ritmusát. Használjanak többféle ritmuseszközt.

5-6-7 évesek

tanuljanak meg 4-5 új mondókát, 15-18 énekes játékot és 3-4 műdalt. A tanult mondókáknak, énekeknek találjanak ki valamilyen szimbólumot, amit a hangszerek mellett helyezzenek el. Ezek emlékeztetnek a tanult dalokra, mondókákra és lehetőséget adnak az ismétlésre. Az óvónő válogasson olyan dalokat is, amelyben a szünet és a szinkópa megtalálható. Ezek a gyerekek már képesek arra, hogy az óvónő bonyolultabb párcsere, kapus, hidas, sorgyarapító-fogyó játékokat is tervezzen. Ez már ennek a korosztálynak a néptáncát is jelenti. A hallásfejlesztést segítő fogalom-párokat kapcsolják össze a dallambújtatással. A ritmusfejlesztés eredménye, hogy a gyerekek meg tudják különböztetni a dalok ritmusát, az egyenletes lüktetést.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A zenei nevelés szervezeti formája is kötött és kötetlen jellegű. A zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen, mikro csoportos formában szervezze az óvónő. A kötött jellegű szervezett énekes játékot jó idő esetén az udvaron is megtarthatja az óvodapedagógus. A zenehallgatást különböző tevékenységhez is kapcsolja.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal

A gyerekek lassabban énekelnek, mint ahogyan beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetése segíti a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését. A mondókák, énekek szövegének hanglejtése, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása éreztesse meg a nyelv kifejező erejét, szépségét. Az éneklési készség fejlesztését szolgáló hangutánzó szavak éneklése segítse a magán- és mássalhangzók pontos képzését, kiejtését. A sokféle énekes játékok adnak alkalmat a szókincs bővítésére.

Nemzetiségi tartalom

Ismerjenek a nemzetiség kultúrájából származó dalokat, énekes játékokat, táncokat. Ez a természetes nyelvtanulás egyik kiváló eszköze. Nagyon fontos a kiejtés tisztasága, a pontos szövegek visszaadása. Ezért itt is különösen oda kell figyelni arra, hogy a gyerekek lassabban énekelnek, mint beszélnek.

Javítsuk a félrehallott szavakat.

Fejlődés az óvodáskor végére

A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat. A gyerekek gátlások nélkül egyedül is mernek, tudnak énekelni. Élvezettel tudnak figyelni a zenehallgatásra. Megkülönböztetik a zenei fogalom-párokat. Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni. Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.

Nemzetiségi tartalom

Megismernek nemzetiségi dalokat és képességeik szerint azt önállóan is visszaadják. Tudnak néhány nemzetiségi gyermektáncot, annak lépéseit a játékukban is felhasználni.

8.2.3 Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka (manuális tevékenységek)

Az ábrázolás megszerettetésére naponta nyílik lehetőség. A feltételek megteremtése és a különböző technikák megmutatása elsődleges feladat. A manuális tevékenység maga is játék. A természet adta anyagokat, lehetőségeket igyekezzünk kihasználni, ezt fontosnak érezzük az esztétikai érzék fejlesztésében. A gyerekek szívesen vesznek részt a manuális tevékenységek sokféle formájában.

Feladatok

A gyermeki alkotó - alakító tevékenység feltételeinek megteremtése. A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó - alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése. A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.

A gyermeki alkotó - alakító tevékenység feltételeinek megteremtése

Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben megfelelő eszközök szükségesek. A megfelelő tér olyan legyen, ahol a mozgó gyerekektől védett az alkotók köre. Az asztalt úgy alakítsa ki, hogy legfeljebb 5 gyerek kényelmesen elférjen. Olyan légkör szükségeltetik, amelybe a gyerekek szívesen kapcsolódnak be. Az elrontott, sikertelen munkákat javíthassák. Addig alkothassanak, ameddig kedvük tartja. Az eszközök biztonságos kezelését az óvónő egyenként tanítsa meg. A rajzoláshoz, festéshez, mintázáshoz, szövés-fonáshoz, origamihoz, építéshez az óvónő gondolja végig a feltételeket, s teremtsen meg a mindennapi szabad játékban is. A gyerekek a festéshez, agyagozáshoz használjanak kötényt.

A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó - alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése

3-4 évesek

játszva ismerkedhessenek meg az anyagokkal, eszközökkel és a technikai kivitelezés lehetőségeivel. Nem tervezhető a szándéktalan firka ideje alatt a téma. A gyerekeknek legyen lehetősége az élményeiknek, érdeklődésüknek megfelelő szabad témaválasztásra. A képalakítás jelenjen meg festéssel, zsírkrétával, papírragasztással, karcolással, nyomattal. Tetszés szerint vegyenek részt a plasztikai alakításban. Ismerjék meg az anyagok alakíthatóságát nyomkodva, ütögetve, gyurkálva, gömbölyítve, stb. A gyermekeknek legyen biztosítva gyurmázás lehetősége. Ismerkedjenek a tárgyak formáival. Örüljenek a létrehozott produktumnak. A kiállított alkotásokat többször nézzék meg, szüleiknek is mutassák meg.

4-5 éveseknél

megjelenő szándékos képalakító tevékenységet segítse az óvónő a gyerekek élményeihez kapcsolódó témákkal, azokhoz illeszkedő technikákkal. Jelenjen meg a gyermekek rajzában az emberábrázolás, környezet, tárgyak, cselekmények saját elképzelés

alján történő megjelenítése. Használjanak ceruzát, krétát, filc- és rostironokat, fapálcákat, különböző vastagságú ecseteket. Alakítsanak képeket spárgából, fonalakból, textilből, termésekből. Tudjanak játékuhoz kellékeket, valamint alkalmi ajándéktárgyakat készíteni. Használjanak különböző formájú textilt, bőrdarabot, gallyakat, terméseket.

Építésük során variálják a teret. Használjanak ehhez különböző dobozokat, takarókat, berendezési tárgyakat. A gyerekek segítsenek az eszközök előkészítésében, elrakásában.

5-6-7 évesek

készségét figyelembe véve az óvónő segítse a képi, plasztikai és a környezetalakításból származó aktív tárgykészítés bővülését. Alkossanak közös kompozíciót. Az óvónő gazdagítsa a technikai megoldásokat. Cselekményes témákban jelenjenek meg a mesék, versek, játékok, ünnepek eseményábrázolása is. Jelenítsék meg a formákat, színeket egyéni módon. Az óvoda nagycsoportosainak legyen igénye az ajándékkészítés. Éljk át minél gyakrabban az ajándékozás örömet. Az óvónő segítse a gyermekeket a játékok, kellékek, bábok készítésében. Gyűjtsék az alkotó-alakító munkához szükséges anyagokat. A gyerekek lehetőleg teljesen önállóan készítsenek elő minden anyagot, eszközt az alkotó tevékenységhez.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

Az óvónő egy héten egyszer tudatosan irányított mikro csoportos, kötetlen formájú tevékenységet szervezzen. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre legfeljebb 4-5 gyerek vegyen részt a tevékenységben. Terejtse meg annak lehetőségét, hogy minden gyermek ilyen formában megalkothassa az ajánlott eszközfeltételekkel képi-plasztikai elképzelését.

A gyerekek jelenítsék meg személyiségük kivetített darabját.

Fejlődés az óvodáskor végére

Képalkotásban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket. A gyerekek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek egyéni alkalmazása. Örül alkotásának és a közösen készített kompozíciónak. Plasztikai munkáik egyéni, részletezőek. Téralkotásban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők. Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne. Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásokról.

Nemzetiségi tartalom:

Nemzetiség tárgyi kultúráinak bemutatása, megtekintése a kiállításon, azok gyűjtése, óvodai kiállítása.

Nyelvi szófordulatok használata, színek, formák, tárgyak, tevékenységek, cselekvések megnevezése, használata német nyelven.

8.2.4 A mozgás

Együttesen érvényesül a rugalmasság és a kötöttség. Sokat tartózkodunk a szabadban. Több egyéni igényhez igazított szabad mozgásnak adunk teret. A kisebbeket hagyjuk, hogy maguktól kapcsolódjanak be a tevékenységbe. A gimnasztikai és a főgyakorlatot szervezeten végzik. Az kisebb-nagyobb kirándulások élményszerzésen túl számtalan képességet fejlesztenek.

Feladatok

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása. A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében.

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása

A gyermekek nagymozgása jól fejleszhető az óvoda udvarán. A szabad mozgás lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység során megismert mozgásformák gyakorlására. Az óvodapedagógus a mozgásos tevékenységeket, s azok eszközeit mindenkor a gyerek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez méretezze.

3-4 évesek

esetében az óvónő a nagymozgások fejlesztésére helyezze a hangsúlyt. Ismerkedjenek a futásgyakorlatokkal. Játszanak ugrásgyakorlatokat. Ismerkedjenek a dobásgyakorlatokkal. A mozgásos játékok adjanak teret a támaszgyakorlatok gyakorlására is. A talajtorna eleme is jelenjen meg a játékokban. Késztesse az óvónő a gyermekeket elvárható erő kifejtésre. A csoportszobában legyenek mozgásra készítő eszközök, mint pl. szalagok, botok, kendők. Az óvónő ezeket az eszközöket cserélgesse a gyerekek érdeklődésének megfelelően.

4-5 évesek

természetes mozgásában még mindig a nagymozgások fejlesztésére kerüljön a hangsúly. Az irányított mozgásos játékokban jelenjenek meg futásgyakorlatok, ugrásgyakorlatok, dobásgyakorlatok. Minél gyakrabban játszanak labdajátékokat. Gyakorolják a támaszgyakorlatokat. A talajtorna anyagaként jelenjen meg a gurulóátfordulás és a kézenállás előgyakorlata. Kapjon kiemelt szerepet az egyensúlyérzék fejlesztése, a szemkéz, szem-láb koordináció differenciálódása. A csoportteremben legyen alkalma a gyerekek szabadidőben is ismételtetni a szervezett foglalkozáson megismert mozgáselemeket.

5-6-7 évesek

sokféle mozgáselemet ismernek. Hangsúlyt kap ennél a korcsoportnál az észlelés, az alakítás, formaállandóság mozgás közbeni fejlesztése, a finommotorika alakítása és a szabályjáték gyakorlati alkalmazása. Az óvónő minél gyakrabban tervezzen kisebb testrészekkel végzett mozgásokat. Használjanak különböző kézi sportszereket. A futógyakorlatokat váltóverseny, sorverseny és versenyfutás közben gyakorolják. Végezzenek ugrásgyakorlatokat. Néhány lépés nekifutással gyakorolják a magas és távolugrásokat. Játsszanak dobásgyakorlatokat 2m magas kötél felett. Játsszanak labdagyakorlatokat. Végezzenek támaszgyakorlatokat. Ismételjék a már tanult talajtorna elemeket. Egyensúlyozzanak padon járással, fej-, kar-, és lábmozgásokkal összekötve.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében

A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és a délutáni udvari játék biztosítja. Irányított mozgásos játékokat az óvónő heti egy alkalommal szervezze meg, különböző időkerettel. A futás mennyiségét a gyerekek szabadon határozzák meg. Hetente legalább 1 x szervezünk zenés mozgásos perceket, ahol a gyerekek korcsoportonkénti időkeretben zenére mozoghatnak. A szabadban szervezett énekes játékok is jól szolgálják a gyermekek mozgásszükségletének kielégítését.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

A gyerekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban. A gyerekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyészlelése, összerendezett mozgása kialakult. Ismerik az irányokat,

tudnak térben tájékozódni. Betartják a szabályokat a különböző verseny-, ügyességi játékok játszásakor.

Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni. Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni. Tudnak helyben labdát pattogatni, majd labdát vezetni.

Nemzetiségi tartalom:

Mozgásos játékokat német nyelven is vezetünk, ahol mindig egyforma kifejezéseket, útmutatásokat használunk. Ezek a kifejezések a játékokkal rögzülve maradnak meg a gyerekekben, így a szabad mozgásos játékokban is fellelhető.

Német nyelven elhangzott vezényszavakat megértik, az utasításokat követik. Ismernek német nyelvű mozgásos játékokat.

A nemzetiségi táncok az összerendezett, szép mozgás elősegítői.

8.2.5 A külső világ tevékeny megismerése

Fő cél a természet megszerettetése, biztonságos eligazodás a környezetben.

Fontosnak tartjuk, hogy a 3-7 éves korosztályt megérintő környezetünkben még élő néphagyományok, szokások folyamatos tevékenységeink részévé váljanak. Az érdeklődő gyerekek létszámát nem akarjuk mesterségesen növelni. A 2 csoport tagjai együtt is részt vehetnek ezekben az élményszerzésekben.

Az ismeretekhez játszva, rengeteg cselekvéssel, minden érzékszervüket megmozgatva juttatjuk el a gyerekeket. Óvodásaink így válnak nyitottá a természet, környezet állandó és változó szépségeit szerető óvó-, védő emberekké. Jól eligazodnak, biztonsággal megnyilatkoznak, fogékonyan, kreatívan hasznosítják és reprodukálják tapasztalataikat, ápolják hagyományainkat.

Feladatok

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása. A gyerekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során. A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása.

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása

A gyerekek a közvetlen környezetükben érzékeljék a környezet esztétikumát: hangokat, színeket, illatokat, formákat, az élet ritmikusságát.

3-4 évesek

a beilleszkedés után ismerkedjenek az óvoda közvetlen környezetével. Figyeljék meg az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit. Gyűjtsenek terméseket, leveleket, tollakat, az évszakokra jellemző képeket. Beszélgessenek a család tagjairól. Ismerjék az óvoda utcáját. Beszélgessenek a környezetben látható formákról, nagyságbeli, mennyiségi jellemzőkről.

4-5 évesek

élmény- és tapasztalatszerző sétáit az óvoda közvetlen környezetében szervezze meg. Az óvodapedagógus törekedjen a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására. Tudjanak gyönyörködni az évszakok jelenségeiben. Keressenek összefüggéseket az időjárás és az emberek tevékenysége között. Végezzenek rügyeztetést, csíráztatást, hajtatást. Közösen készítsenek albumot az évszakokról. A gyerekek tudják bemutatni a családjukat, otthonukat. A gyerekek látogassanak el az óvoda közvetlen közelében lévő orvosi rendelőbe, postára, üzletbe, iskolába. Gyakorolják a gyalogos közlekedés szabályait. Ismerjék meg a személy- és teherszállító járműveket.

5-6-7 évesek

ismerjék meg az óvoda tágabb környezetét. Figyeljék az évszakok szépségeit, a növények fejlődését, annak feltételeit. Csíráztassanak, ültessenek növényeket. A gyerekek ismerjék meg a felnőttek munkáját, látogassanak el többféle munkahelyre. A természet kincseit őrző sarokba a gyerekek osztályozzák az összegyűjtött anyagokat, amit lehet hasznosítani. Az évszakokat bemutató korong mellett legyen nap- és napszak bemutató korong is, amit a gyerekek önállóan kezelnek. Látogassanak el középületekbe: múzeumba, bábszínházba, építkezésekhez, vasútállomásra. Legyen sok ismeretük a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről.

Látogassák meg környezetük háziállatait, figyeljék meg, hol élnek. A gyerekeknek legyen lehetőségük, hogy állatokról szóló filmet nézhessenek.

A gyerekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során

A mikro csoportos tevékenység lehetőséget ad a gyermek-óvónő személyes beszélgetéseire. Ez a szervezeti forma kiválóan segíti a gyerekek szókincsének, nyelvi kifejezőkészségének fejlesztését. A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyerekek alkalmazzák a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást, véleménynyilvánítást, a szándékok kifejezését. A gyerekek között erősödjön a tapasztalatok közzététele. Az óvónő tegye lehetővé, hogy a gyermekek értelmesen, összefüggően kifejezhessék gondolataikat, érzelmeiket, kívánságaikat, észrevételeiket.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása

A gyerekek fejlesztése mikro csoportban történik, tapasztalat és élményszerző udvari megfigyelések és séták alkalmával. Az óvónő hetente egy természeti, emberi, tárgyi környezeti téma megfigyelését tervezzék. Szükség esetén ez a téma a következő héten is megjelenhet. Az óvodapedagógusok nyissanak az újabb módszerek felé, pl. a projektek megvalósulását is helyezték előtérbe.

Lehetőség szerint tavasszal egy nagyobb kirándulást teszünk a környékünkre. Ez a program félnapos, a tízórait hátizsákban visszük.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végén

A gyerekek tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását. Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségükben. Ismerik a környezetükben levő intézményeket. Ismerik a háziállatokat, ismernek vadállatokat, bogarakat. Ismernek néhány növényt, virágot, azok gondozását. Gyakorlottak az elemi közlekedés szabályaiban. Ismerik a közlekedési eszközöket. A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint. Megkülönböztetik a jobb és bal irányt, értik a helyeket kifejező névutókat. Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő jól érhető beszéd.

Nemzetiségi tartalom:

Bemutatkoznak, köszönnek a napszaknak megfelelően. Német nyelven neveznek meg színeket, gyümölcsöket, állatokat. Németül számlálnak a tízes számkörben.

8.2.6 Munkajellegű tevékenységek

Elsősorban a saját személyükkel kapcsolatos önkiszolgálás, valamint megbízások rendszerét jelenti. Alkalmi feladatok és folyamatokban történő munkamegosztás bőven akad az óvodában. A játékban reprodukált munkák kiegészülhetnek valós, szükségletet kielégítő munkákkal. Itt közvetlenül megélik a munka értelmét. Fontos a jó szervezethez.

Akkor lesz igazán közös élmény, ha a résztvevők egyéni képességeik szerint igazodik a munkamegosztás, a folyamatban a felnőtt is vállal részfeladatot.

A játék és a munka összefonódása mindkét tevékenységet gazdagítja, színezi és a nevelési hatásokat fokozza.

Feladat

Különböző típusú, munkajellegű tevékenységek tervezése, azok feltételeinek biztosítása.

Különböző típusú, munkajellegű tevékenységek tervezése, azok feltételeinek biztosítása

Az óvodások munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért és a közösségért végzik. Kezdetben az óvónő segítségével, később teljesen önállóan. Az óvónő mindegyik munkafajtánál adjon mintát az eszközök használatához és a munkafázisok sorrendiségének megismeréséhez. Minél többször tudják átélni a munka örömeit, a célért vállalt erőfeszítés szépségét, nehézségét. Az óvónő értékelése legyen buzdító, megerősítő, hogy a gyermekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez. Mindhárom korcsoportban nagy jelentőségű az önkiszolgálás, testápolás, öltözködés, étkezés, környezetgondozás.

3-4 évesek

segítsenek az udvaron a falevelek elszállításában, a növények locsolásában. Fontosak a szabályosan ismétlődő mindennapi munka a rend fenntartásáért végzett tevékenységek.

4-5 évesek

ismétlődő munkája a játékok helyére rakása, a csoportterem átrendezése, a tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, összeszedése, az öltöző, mosdó rendjének megőrzése. Ezeket a munkákat a gyerekek együtt végezzék. A gyerekek működjenek közre a növények gondozásában, átültetésében, az óvodaudvar tisztántartásában. Az óvónő segítségével gondozzák a madáretetőt. Segítséggel készítsék el a madarak étkeit.

5-6-7 évesek

nagyrészt önállóan. Segítenek az asztalok megterítésében, a kisebbek kiszolgálásában, az asztal letakarításában. Felsöprik a morzsákat, szükség esetén feltörölik az asztal környékét. Nálunk nincs naposi munka. A gyerekek a munkákat önálló vállalkozás alapján végzik. Az óvónő a dicséretével elismeréseivel érje el, hogy a gyerekek szívesen vegyenek részt a munkában. Végezzenek önállóan környezetszépítő munkát, játékok tisztítását, lemosását, egyszerű javításokat, polcok lemosását. Rendszeresen segítsenek a kicsik öltöztetésében, készítsenek nekik meglepetéseket. Minden évszakban segítsenek a járdák tisztításában, az udvar szépségének, tisztaságának megóvásában. Részt veszünk a „Te szedd” országos akcióban.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére

A gyerekek szeretnek közösen dolgozni. Örülnek, ha kötelességüket teljesítik. Szívesen vállalnak egyéni megbízatásokat. Örömmel segítenek a kisebbeknek.

9. ÓVODAI NEVELÉSÜNK KERETEI A NEMZETISÉGI NEVELÉS TÜKRÉBEN

Általános nevelési feladatok

- Jelenjen meg a nemzetiségi kultúra iránti érzékenység, nyitottság.
- A gondozás folyamán a rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekben biztosítjuk az utánzason alapuló tárgyak, cselekvések megnevezését, a nemzetiségi nyelv elsajátítását.
- A rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekben használatos német szavak, kifejezések felismerése és megértése, használata.
- Az óvodapedagógus segítse a nemzetiségi identitástudat kialakulását és fejlesztését.
- Német nyelvű ringató, nyugtató dalok, mondókák, simogatók éneklése, mondogatása a gyermekek beszoktatásához.

Nemzetiségi népszokások megismerése

- Nemzetiségi gyermektáncok
- Nemzetiségi dalok, mondókák
- A falunkban lévő nemzetiségi néphagyományok megismerése a nemzetiségi önkormányzat segítségével.
- Nemzetiségi ünnepek: Márton-nap (november 11.)

Nemzetiségi néphagyományok

- Gyűjtése elkezdődött. A gyűjtést folytatjuk, s azt a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően beépítjük a magyar néphagyományok közé, megjelölve nemzetiségi jellegét.
- A hagyományörző néptáncokat a fontos tevékenységeink közé soroljuk.
- A jeles napokhoz illő dalokat, mondókákat éneklünk, mondogatunk.

- Ellátogatunk a falumúzeumba, megismerkedünk a régen használatos eszközökkel, népviselettel.

Ünnepek, jeles napok

- Azokat az ünnepeket, jeles napokat, amelyeket pedagógiai programunk tartalmaz, feldolgozzuk a nemzetiség nyelvén is (betakarítási ünnep, Márton nap, Mikulás, advent, karácsony, farsang, húsvét, anyák napja, évzáró, gyerekek születésnapja). Kiváló lehetőség a szókincsbővítésre, mondataalkotásra.
- Rendszeresen részt veszünk településünk életében, fellépünk nemzetiségi napon, Márton napon, Falu karácsonyán, évzáró ünnepen, különleges eseményeken, avatókon.
- Óvodán belül nemzetiségi napokat tartunk (múzeumlátogatás, betakarítási ünnep, nemzetiségi ételek készítésének napja, nemzetiségi zenei napok).

9.1. Az óvodai élet tevékenységformái a német nemzetiségi nevelés tükrében

Játék

- Német nyelvű játékok megismertetése, játszása. Megismernek olyan játékokat, amelyek a nemzetiség hagyományaiból erednek. Önmaguk is képesek azt egyedül játszani. Szókincsük bővül, azt használják egyéb tevékenységükben is.
- Több olyan német nyelvű játékot is szervezünk, melyek gyakran visszatérő szavakat, kifejezéseket igényelnek (pl. 101 Spiele). Ezáltal ismerkednek a nyelv hangzásával, kiejtésével, megértik jelentésüket. Egyes játékszituációban a már megismert szavak, mondatok az azt kísérő mimikával, gesztikulálással együtt könnyebben beépülnek a gyerekek ismeretébe.
- A játékokhoz német mondókával kiszámolhatjuk a kezdő, hunyó, stb. játékost. Így szinte észrevétlenül bővül szókészletük, amit más szituációkban is használni tudnak.
- A szókincsbővítés, a dialógus legfontosabb színtere a játék.

Verselés, mesélés

- A gyermekek nemzetiségi mondókákkal, versekkel való megismertetése.

- A mese, mint folyamatos szöveg jelenik meg, érzelmek közvetítésével, a gyermekek részére a teljes szöveg értése nélkül. A korábban megismert szavak, kifejezések használata az előadott mesében és egyéb irodalmi alkotásokban.
- A német nyelvű mondókákat, verseket közösen mondogatjuk, ügyelve a helyes kiejtésre.
- Bábot vagy egyéb szemléltető eszközt használunk minden új, bemutatásra szánt mondókánál, versnél. Ezután különböző kellékekkel keltjük fel a gyerekek figyelmét. A meséknél egyedül itt használunk képi feldolgozást is, hiszen a mese tartalmára egyébként csak a hangsúly, hangerő, hangszín játékból következtethet a gyermek. Olyan előadásmódot követel meg az óvodapedagógustól, amely a szöveg megértése nélkül is élményt nyújt a gyermekeknek.
- Megismernek a nemzetiség kultúrájából merített mondókákat, verseket, felismerik a többször hallott meséket, s tudják, miről szól.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

- Megismernek a nemzetiség kultúrájából származó dalokat, énekes játékokat, táncokat és képességeik szerint azt önállóan is visszaadják. Ez a természetes nyelvtanulás egyik kiváló eszköze. Nagyon fontos a kiejtés tisztasága, a pontos szövegek visszaadása. Ezért itt is különösen oda kell figyelni arra, hogy a gyerekek lassabban énekelnek, mint beszélnek.
- Nemzetiségi gyermektáncok megismerése, életkori sajátosságuknak megfelelően tánclépések elsajátítása, annak lépéseit a játékukban is felhasználhatják.
- Javítsuk a félrehallott szavakat.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

- Nyelvi szófordulatok használata, színek, formák, tárgyak, tevékenységek, cselekvések megnevezése, használata német nyelven.
- Nemzetiség tárgyi kultúráinak bemutatása, megtekintése a kiállításon, azok gyűjtése, óvodai bemutatása.

Mozgás

- Mozgásos játékokat német nyelven is vezetünk, ahol mindig egyforma kifejezéseket, útmutatásokat használunk. Ezek a kifejezések a játékokkal rögzülve maradnak meg a gyerekekben, így a szabad mozgásos játékokban is fellelhető.
- Német nyelven elhangzott vezényszavakat megértik, az utasításokat követik.
- Ismernek német nyelvű mozgásos játékokat.
- A nemzetiségi táncok az összerendezett, szép mozgás elősegítői.

A külső világ tevékeny megismerése

- Bemutatkoznak, köszönnek a napszaknak megfelelően.
- Német nyelven felismerik, majd megnevezik
 - saját jelüket, társaik jelét
 - családtagokat
 - évszakokat
 - napokat
 - időjárást
 - játékokat
 - színeket
 - háziállatokat
 - vadállatokat
 - gyümölcsöket
 - zöldségfélét
 - virágokat
 - számokat.

9.2.DER RAHMEN UNSERER KINDERERZIEHUNG IM LICHT DER NATIONALITÄTENERZIEHUNG

Allgemeinde pädagogische Aufgaben

- Wir legen auf die Sensibilität und Offenheit für die Nationalitätskultur Wert.
- Während der Pflege stellen wir in regelmäßigen Kommunikationssituationen sicher, dass die nachahmungsbasierten Aktionen mit der Sprache der Nationalität gekennzeichnet sind.
- Erkennen und Verstehen deutscher Wörter und Ausdrücke in häufig wiederkehrenden Kommunikationssituationen.
- Die Kindergärtnerin soll helfen, ein Gefühl der nationalen Identität zu entwickeln.
- Deutsches Schaukelnd, beruhigende Lieder, Reime, Liebkosungen singen um die Kinder daran zu gewöhnen.

Nationalitätstraditionen kennenlernen

- Nationalitäten Kindertänze.
- Nationalitätenlieder, Reime.
- Mit Hilfe der Nationalitätenselbstverwaltung die Traditionen unseres Dorfes kennenlernen.
- Nationalitätsfeiertag: Martinstag (11. November).

Nationalitätentraditionen

- Die Sammlung hat begonnen. Wir sammeln weiterhin nach den Altersmerkmalen der Kinder, es ist in den ungarischen Volkstraditionen enthalten und weist auf seine Nationalität hin.
- Die traditionellen Volkstänze als eine unserer wichtigen Aktivitäten zu klassifizieren.
- Wir singen Lieder und Reime, die zu den berühmten Tagen passen.
- Besuch des Dorfmuseums, Kennenlernen der in der Vergangenheit verwendeten Werkzeuge und Trachten.

Feiertage, berühmte Tage

- Wir feiern die Feiertage und berühmte Tage, die in unserem Bildungsprogramm enthalten sind auch in der Sprache der Nationalität (Erntedankfest, Martinstag, Nikolaustag, Advent, Weihnachten, Fasching, Oster, Muttertag, Abschiedsfest, Geburtstag). Ausgezeichnete Gelegenheit zur Erweiterung des Wortschatzes, Satzerstellung.
- Wir nehmen regelmäßig am Leben unserer Siedlung teil und treten am Nationalitätstag, am Martinstag, am Weihnachtsfest, am Abschiedsfest, an besonderen Tagen, bei der Einweihung auf.
- Wir veranstalten Nationalitätentage im Kindergarten (Museumbesuch, Erntedankfest, Tag der Nationalitäten Speise, Nationalitäten musikalische Tage).

9.3. Tätigkeitsformen des Kindergartenlebens im Lichte der deutschen Nationalitätenerziehung

Spiel

- Einführung und Spielen von deutschsprachigen Spielen. Sie lernen Spiele kennen, die aus den Traditionen der Nationalität stammen. Sie selbst können es alleine spielen. Sie erweitern ihren Wortschatz und verwenden ihn für andere Aktivitäten.
- Wir organisieren mehrere deutschsprachige Spiele, für die häufig wiederkehrende Wörter oder Sätze erforderlich sind (z.B. Spiele 101). Auf diese Weise lernen sie den Klang und die Aussprache der Sprache kennen und verstehen ihre Bedeutung. In einigen Spielsituationen lassen sich die dem Kind vertrauten Wörter und Sätze zusammen mit der damit verbundenen Mimen und Gestik leichter in das Wissen der Kinder integrieren.
- Für Spiele können wir den deutschen Reim verwenden, um den Anfänger, den Spieler, usw. zu berechnen. Somit erweitert sich ihr Wortschatz unauffällig und kann in anderen Situationen verwendet werden.
- Die wichtigste Szene der Wortschatzerweiterung und des Dialogs sind das Spiel.

Verse, Gedichte

- Einführung von Kindern in Nationalitätenreime und Gedichte.

- Das Märchen erscheint als fortlaufender Text, der den Kindern Emotionen vermittelt, ohne den vollständigen Text zu verstehen. Die Verwendung früher bekannter Wörter und Ausdrücke in der Erzählung und anderen literarischen Werken.
- Die deutschen Reime und Gedichte werden zusammen gesprochen, um sicherzustellen, dass die Aussprache korrekt ist.
- Wir verwenden Puppen oder andere visuelle Hilfsmittel für jedes neue Adverb, jede neue Spinne. Dann machen wir die Kinder auf verschiedene Möglichkeiten aufmerksam.
- Nur in Märchen verwenden wir die visuelle Verarbeitung, da das Kind sonst den Inhalt der Geschichte nur aus dem Spiel von Betonung, Lautstärke und Ton heraus verfolgen kann. Erfordert eine Art Präsentation der Kindergärtnerin, die Kindern eine Erfahrung vermittelt, ohne den Text zu verstehen.
- Die Kinder lernen die Reime und Gedichte aus der Kultur der Nationalität kennen, sie erkennen die Geschichten, die sie wiederholt gehört haben und wissen Sie, wovon Sie sprechen.

Singen, Musik, Singspiele, Kindertanz

- Sie lernen Lieder, Singspiele, Tänze aus der Kultur der Nationalität kennen und können sie selbst wiedergeben. . Es ist ein hervorragendes Werkzeug für das Erlernen natürlicher Sprachen. Es ist sehr wichtig, dass die Aussprache klar ist und die genauen Texte reproduziert werden. Daher muss auch hier besonders darauf geachtet werden, dass Kinder langsamer singen als sie sprechen.
- Nationalität Kindertänze kennenlernen, Tanzschritte je nach Alter lernen. Sie kennen einige Kindertänze, sie benutzen Spielzeuge in Ihren Spielen.
- Korrigieren wir die fehlenden Wörter.

Zeichnen, Malen, Mustern, Handarbeiten

- Verwendung von Sprachphrasen, Farben, Formen, Objekten für Aktivitäten, Aktionen, Verwendung in Deutsch.
- Präsentation von Kulturgütern der Nationalität, Besichtigung der Ausstellung, Sammlung und Präsentation im Kindergarten.

Bewegung

- Wir spielen auch Bewegungsspiele auf Deutsch, wobei wir immer die gleichen Begriffe und Anweisungen verwenden. Diese Ausdrücke bleiben von Kindern an Spiel gebunden, so dass sie in ihren Freispielen zu finden sind.
- Sie verstehen die Befehlswörter auf Deutsch und folgen den Anweisungen.
- Sie kennen deutschsprachige Bewegungsspiele:
- Die Nationalitätentänze sind die Vermittler einer organisierten, schönen Bewegung.

Aktives Wissen über die Außenwelt

- Wir stellen uns vor, Begrüßung der Tageszeit entsprechend
- Deutsche Sprache erkennen und dann benennen
 - ihre eigene Zeichen,
das Zeichen ihrer
Kameraden
 - Familienangehörige
 - Jahreszeiten
 - Tage
 - Wetter
 - Spielsachen
 - Farben
 - Haustiere
 - Wildtiere
 - Obstsorten
 - Gemüsearten
 - Blumen
 - Zahlen

Aktivitäten zur Bildung deutscher Nationalität-werden regelmäßig dokumentiert.

10. A PROGRAM KAPCSOLATRENDSZERE

Az óvoda és a család

Óvodánk célja a családi nevelésre alapozva, azt kiegészítve gyermekközpontú óvodai élet megteremtése, az Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel programmal. A sikeres megvalósításhoz feltétel a szülők egyetértése, támogató beleegyezése.

A szülőkkel való beszélgetésre alkalmat találunk:

- családlátogatáson (mielőtt beérkezik a gyermek),
- szülői értekezleten,
- előadásokon,
- munkadélutánon,
- amikor fontosnak érezzük a tapasztalatok elmondását.

Számítunk a szülők közreműködésére. A kapcsolattartás egyéb formáit az óvoda és a Szülők Szervezetének éves munkaterve foglalja magába.

Az óvoda és az iskola

A kölcsönös érdeklődés hozzájárulhat egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismeréséhez, megértéséhez. Keressük az együttműködés lehetőségeit, vágyakozva annak elfogadására, hogy minden életkornak megvan a maga egyedülálló fontos szerepe és feladata. Tilos és kártékony bármelyiket is feláldozni egy következő érdekében. Az iskolai munkára érlelés, tanítás az első iskolai évek feladata, nem az óvodáé.

Megvalósítási formák:

Óvoda- illetve iskolalátogatások lebonyolítása. A leendő elsős tanítóval való kapcsolatfelvétel, tájékoztatás a gyermekek egyéni fejlődési üteméről.

Az óvoda és a közművelődési intézmények

Kapcsolatot tartunk a zirci könyvtárral, Bakony Múzeummal és a veszprémi Kabóca bábstudióval. Kerüljük az olyan rendezvényeket, amelyek az óvoda pedagógiai elveivel, érték közvetítésével, tartalmával nem összeegyeztethetők.

Az óvoda egyéb kapcsolatai

Tartalmi kapcsolatunk van a fenntartóval **Nagyesztergár Község Önkormányzatával**. Szükségszerűen beszámolót tartunk. Jelesebb ünnepeinkre meghívjuk a településünk vezetőségi tagjait.

A **Német Nemzetiségi Önkormányzat** vezetőségét, tagjait szintén vendégül látjuk e rendezvényeinken, s rövid ízelítőt adunk munkákból. Szorgalmi időben hozzánk látogató testvértelepülésünk tagjainak néhány német dalt, táncot mutatunk be.

Tagintézményével, valamint a **Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tanulási Képességet Vizsgáló, Beszédivizsgáló Szakértői és Rehabilitációs** Kapcsolatot tartunk fenn a **Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Zirci Bizottsággal**.

Veszprémi Módszertani Bölcsőde szükség esetén segítséget nyújt bölcsődével kapcsolatos szakmai kérdésekben.

Az egészségügyi szakszolgálat **védőnője** és a **bölcsőde orvosa** rendszeresen látogatja a bölcsődei csoportot.

11. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

Óvodánk eredményes működésének egyik feltétele a munkánk folyamatos ellenőrzése, értékelése. Az ellenőrzés egy lehetséges módja az *önellenőrzés*, melyet pedagógusaink naponta megtesznek. A másik mód a *vezető ellenőrzése*, mely a munkatervben rögzítetteken kívül folyamatos.

Az ellenőrzés kiterjed a személyi és tárgyi ellenőrzésre egyaránt. Szemünk előtt kell tartanunk, hogy a **legfontosabb értékmutatónk a gyermek**. Amennyiben a gyermekek szívesen jönnek óvodába, bölcsődébe s itt személyiségét mindvégig tiszteletben tartva lépcsőről-lépésre, önmagához viszonyítva fejlődik, hangulata vidám, kiegyensúlyozott, akkor munkánk eredményesnek mondható. Ehhez azonban fontos a pedagógusok, gondozók rendszeres, alapos felkészülése.

A napi felkészülést, a havi tervet a csoportnaplóban köteles rögzíteni minden óvodapedagógusra. E dokumentációt a vezető óvónő ellenőrzi.

A nevelési évben kiemelt feladatok megvalósítását, valamint egyéb tapasztalataikat, javaslataikat, a csoportban dolgozó pedagógusok félév és éves beszámolójukban rögzítik, továbbá a nevelési értekezleten vitaanyagként kerül feldolgozásra.

Kis közösség lévén a direkt ellenőrzést, mely merev szabályok szerint zajlik, mellőzzük. E helyett a látogatás (hospitálás) módszerét alkalmazzuk. A tapasztalatokat megbeszéljük, keressük a célravezetőbb megoldásokat.

A gyermekek fejlettségének nyomon követését a személyiséglapok mellett a gyermekek munkáinak megfigyelésével egészítjük ki. A folyamatos megfigyelés minden óvodapedagógus és kisgyermeknevelő feladata, az intézménybe járó gyermekek globális fejlettségi szintjének ellenőrzése az óvodavezető hatáskörébe tartozik.

Intézményünkben nemzetiségi nyelvi nevelés folyik. Ennek ellenőrzése a gyermekek fejlődésén keresztül, a tervdokumentáció alapján, az óvodavezető feladata.

Az ellenőrzések meglétét aláírás, dátum és pecsét igazolja, mely a csoportnaplóban található. A részletes, pedagógusok munkáját elemző ellenőrzési tapasztalatokat, véleményeket, javaslatokat a személyi anyagban tároljuk.

A munkatervben évenként bizonyos feladatoknak kijelölt felelőse van. A felelős személy e feladatokat megoszthatja más személyekkel, ám ezek elvégzését e kijelölt óvodapedagógus ellenőrzi.

A pedagógiai munkánkat a dajkák segítik. Az ő csoportbeli tevékenységüknek közvetlen ellenőrzése az adott csoport óvodapedagógusainak és kisgyermeknevelőnek kötelessége. Számukra megmondhatatlan vagy segítségre szoruló problémák megoldását az óvodavezető segíti.

Az óvodánkban folyó munkánkat a szülők is értékelik. Ennek módja többféle. A közvetlen visszaigazolást a napi kapcsolattartás során megtudhatjuk. Mélyebbre mutat a szülői értekezleteken, nyílt napok után elhangzott értékelés. A részletesebb, alaposabb minősítést a név nélkül visszajutott 3 évenként kiadott kérdőívekről is megismerhetjük. A Szülői Szervezet visszajelzését egyfajta értékelésként fogadjuk el. A túlzott, irreális elvárásokat azonban vitatnunk kell.

Munkánk során a tárgyi eszközök beszerzése közös feladat, ezek folyamatos ellenőrzése szintén megosztott. (Az adott csoport eszközeit az adott csoport dolgozói kísérik figyelemmel). Az épület és az udvar felszereléseit az óvoda minden dolgozójának munkaköri kötelességéből fakadóan is kötelessége ellenőrizni, figyelemmel kísérni.

12. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a sajátos igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve a Köznevelésről szóló – többször módosított – 1993. évi LXXIX. törvény
- 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet a köznevelésről szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve
- 22/2013.(III.22.) EMMI rendelete egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 1997.évi XXXI törvény a Gyermek védelméről és gyámügyi igazgatásáról
- 2003. évi CXXV. Törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól
- 1997. évi XXXI. tv. a Gyermek védelemről és gyámügyi igazgatásról
- 2003. évi CXXV. Törvény az „Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról”•
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai - szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiaiszakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való• közreműködés feltételeiről
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről•
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata

13. FELHASZNÁLT SZAKIRODALOM

1. Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról 363/2012.(XII.17.) Kormányrendelet
2. Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja
3. Deli Andrásné - Nagy Jenőné: Útmutató: A nemzeti etnikai kisebbségi óvodák helyi nevelési programjának elkészítéséhez
4. Deutsch im Kindergarten. Förderung der Zweitschprache Rahmenplan I. 1995
5. Deutsch im Kindergarten. Förderung der Zweitschprache Rahmenplan II. 1996.
6. Deutsch im Kindergarten. Förderung der Zweitschprache Rahmenplan III. 1997.
7. Deutsch im Kindergarten. Förderung der Zweitschprache Situationseinheiten 1995.
8. Makra Lajosné - Fülöpné Kiss Ibolya - Laki Judit: Óvodai Élet a 'Százholdas Págyban' A Röszei Óvoda helyi nevelési programja
9. Nagy Jenőné : Csak tiszta forrásból 1996.
10. Nagy Jenőné : Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel 1997.
11. Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés, de hogyan?
12. Nemzetiségi óvodai nevelés alapelvei (17/2013. EMMI rendelet)
13. Óvodai Jogfutár c. folyóirat cikkei
Óvodai nevelés játékkal, mesével Nevelési program óvodák számára 1997.
Óvodai nevelés játékkal, mesével öt kötetben 1994.
14. Rosa Mammel Deutsch für Kinder 1995.
15. Talabér Ferencné – Sracherziehung – Förderung der Sprechfreudigkeit in den Nationalitätenkindergarten 2004.
16. Talabér Ferencné Zilahi Józsefné: Ajánlás a nemzetiségi óvodák minőségi munkájának fenntartásához és továbbfejlesztéséhez
17. Teresia Talabér Spiel mit Wort, Spiel mit der Sprache 1998.
18. Teresia Talabér Zweischsprachigkeit im Kindergarten Kétnyelvű óvodai nevelési program 1992.
19. Zilahi Józsefné - Stöckert Károlyné - Dr.Ráczné Főző Klára
20. Zilahi Józsefné - Stöckert Károlyné - Dr.Ráczné Főző Klára:
21. A Kormány 363/ 2012. (XII.17.) Korm.rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

14. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

**Nagyesztergár Község Önkormányzatának Képviselő-testülete /2020. (I.28.)
önkormányzati határozatával egyetértését nyilvánította.**

Nagyesztergár, 2020. január .

**Szirbek Tiborné
fenntartó**

Nevelőtestület elfogadta:

Nagyesztergár, 2020. január .

**Jelencsik Istvánné
intézményvezető**

Intézményvezető jóváhagyta:

Nagyesztergár, 2020. január .

**Jelencsik Istvánné
intézményvezető**

Tájékoztatásul megkapják:

Nevelőtestület dátum:

Szülők Szervezete dátum:

Nagyesztergár Község Önkormányzata (fenntartó) dátum:

Nagyesztergár Község Német Nemzetiségi Önkormányzat dátum:

Ányos Pál Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola dátum:

TARTALOM

1. Az óvoda adatai	2
2. Az óvodai élet megszervezése	4
2.1. Az óvoda személyi feltételei	4
2.2. Az óvoda tárgyi feltételei	5
3. Intézményünk funkciói és célja	7
3.1. Intézményünk funkciói	7
3.2. Intézményünk célja	7
4. Német nemzetiségi nevelés	9
4.1. A nemzetiségi óvodai nevelés megszervezése	10
4.2. A nemzetiségi óvodapedagógus feladatai és módszerei	10
4.3. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	12
4.4. Deutsche nationalitäten Erziehung	12
4.5. Organisation der nationalitäten Kindergartenbildung	13
4.6. Aufgaben und Methoden der nationalitäten Kindergärtnerin	14
4.7. Merkmale der Entwicklung am Ende der Kindergartenzeit	16
5. A nevelés keretei	17
5.1. Egészséges életmód kialakítása	17
5.2. Az érzelmi nevelés és a szocializáció biztosítása	19
5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	22
5.4. Az óvoda csoportszerkezete	23
5.5. Az óvodai élet megszervezése, napirend	24
6. Az óvoda kapcsolatai	25
7. Az óvodai életet átölelő ünnepek, ünnepkörök, jeles napok	25

7.1.	Néphagyomány-ápolás, népszokások	25
7.2.	Egyéb ünnepek, jeles napok	30
8.	Az óvodai élet tevékenységformái és az óvodapedagógusok feladatai	31
8.1.	Játék	31
8.2.	Játékba integrált tanulás	36
8.3.	Óvodai nevelésünk keretei a nemzetiségi nevelés tükrében	55
8.4.	Az óvodai élet tevékenységformái a német nemzetiségi nevelés tükrében	56
8.5.	Der Rahmen unserer Kindererziehung im Lichte der Nationalitätenerziehung	59
8.6.	Tätigkeitsformen des Kindergartenlebens im Lichte der deutschen Nationalitätserziehung	60
9.	A program kapcsolatrendszer	63
10.	Ellenőrzés, értékelés	64
11.	A pedagógiai program jogszabályi háttere	66
12.	Felhasznált szakirodalom	67
13.	Legitimációs záradék	68